

Oslo

Årsberetning 2023

Klimaetaten

”

Klimabudsjettet viser at det er mulig å nå Oslos klimamål, men skal det skje, må innsatsen forsterkes. Klimaet må veie tyngst når alle store og små beslutninger skal fattes.

Heidi Sørensen

Innhold

LEDERENS BERETNING	2
1 ANSVARSOMRÅDE.....	6
2 MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERING	7
2.1 Situasjonsbeskrivelse/resultater	7
Utslippene fra veitrafikken skal bort	8
Energiforsyning i nullutslippsbyen	16
Bygg og anlegg – banebrytende klimakrav	22
Rekordår for klimatilskudd	28
Oslo ser klima og natur i sammenheng	32
Klimaledelse – en krevende selvfølge	36
2.2 Måloppnåelse (jf. virksomhetens «Måltabell» i Dok. 3/kommunens vedtatte budsjett)	46
2.2.1 Måloppnåelse, kapittel 771 Klimaetaten	46
2.2.2 Måloppnåelse, kapittel 770 Tilskudd til klima- og energitiltak	48
2.3 Styring og kontroll	54
3 SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP	56
3.1 Driftsregnskap	56
3.2 Selvkostkapitlene.....	61
3.3 Investeringsregnskap.....	61
3.4 Investeringsregnskap på prosjektnivå	61
3.5 Noter i regnskapet	62
4 SÆRSKILT RAPPORTERING.....	67
4.1 Tiltak for å forbedre service overfor innbyggere og næringsliv.....	67
4.2 Saksbehandlingstid	68
4.3 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse.....	68
4.4 Universell utforming	69
4.5 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere (kommuneloven § 14-7, e og f)	69
4.6 Læringer	70
4.7 Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS)	70
4.8 Samfunnssikkerhet og beredskap	74
4.9 Bruk av konsulenter	74
5 MILJØ- OG KLIMARAPPORTERING 2023	76
5.1 Kortfattet omtale av miljø- og klimaarbeidet i egen virksomhet.....	76
5.2 Klimabudsjett	77
5.3 Rapportering i Miljøfyrtårnportalen.....	79
6 OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLSMERKNADER	79
6.1 Utkvittering av bystyrets verbalvedtak og merknader	79
6.2 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget.....	79

Rekordåret 2023 – nå haster det

2023 ble året da alle klimarekorder ble slått. Fjoråret ble det varmeste som er målt noensinne, og sannsynligvis det varmeste året på kloden de siste 100 000 årene.

Temperaturen på kloden var 1,45 grader varmere enn førindustrielt nivå i 2023. Målet om å stanse oppvarmingen på 1,5 grader er ikke lenger mulig å nå, konkluderte klimaforskerne i Cicero i november i fjor. Varmen i 2023 førte til ekstreme værhendelser over hele verden. Skogbranner herjet rundt Middelhavet, Amazonas opplevde tørke og tusenvis av mennesker omkom da en fjerdedel av kystbyen Derna i Libya ble ødelagt av flom etter voldsom ekstremnedbør.

Klimaet er i endring. Gjennomsnittstemperaturen i Norge i 2023 var normal, men vi fikk likevel oppleve vår del da ekstremværet Hans traff Østlandet, og uka etter da styrtregnet traff Oslo, og det ble satt ny nedbørsrekord på Lambertseter. Her ødela vannet hjemmene til folk - i et område vi ikke trodde var det mest utsatte for ekstremnedbør.

Det haster, om vi skal unngå at klimaendringene blir for farlige. Forskerne er soleklare på at hver eneste tiendedel teller. Det er veldig mye bedre om verden klarer å stabilisere temperaturen på 1,6 grader over førindustrielt nivå, enn 1,7 grader osv. Nå finnes det ingen unnskyldninger for ikke å handle.

Forsterket innsats nødvendig

Oslo gjør mye for å kutte klimautslipp, men også vi må gjøre mer. Klimabudsjettet viser at det er mulig å nå Oslos klimamål, men skal det skje, må innsatsen forsterkes. Klimaet må veie tyngst når alle store og små beslutninger skal fattes. Klimaetatens jobb er å gi klimahensyn større vekt, og sørge for at omstillingen til en by uten utslipp går raskt nok.

I 2023 har vi løftet behovet for en robust og effektiv energiforsyning i nullutslippsbyen. Den nødvendige elektrifiseringen krever kraft, god planlegging og at vi bruker energi mer effektivt. Fordi vi har tatt tak i utfordringene tidlig kan vi unngå at krafttilgang blir en barriere for å nå klimamålene.

Samtidig har Oslos innbyggere og næringsliv satt rekord i søknader og tilsagn til solceller og energisparing. I 2023 har Klimaetaten gitt nesten 120 millioner kroner i tilskudd bare til energiltak. Det viser at folk og næringsliv bidrar når tiltak og incentiver blir riktige.

Klimabudsjettet gir oss tydelige beskjeder om hva vi må gjøre for å nå klimamålene i Oslo, og i 2023 har Klimaetaten sammen med mange andre virksomheter bidratt til det faglige grunnlaget for mange kommende beslutninger som til sammen vil avgjøre om vi når klimamålene.

De direkte klimagassutslippene i Oslo kommer i hovedsak fra tre kilder: Mobilitet, avfallsforbrenning og maskiner til bruk i bygg og anlegg. For alle disse områdene må innsatsen forsterkes.

For å sikre at utslippene fra veitrafikk fjernes, må hensynet til klimaet veie tungt når trafikantbetalingssystemet i bomringen skal justeres. Oslopakke 3 er det viktigste virkemiddelet vi har for å fjerne klimautslippene fra biler, varebiler og tyngre kjøretøy.

Skal utslippene fra avfallsforbrenning fjernes, må det fattes en endelig investeringsbeslutning for karbonfangst og lagring på Klemetsrud. I tillegg må utslippene fra forbrenningsanleggene på Haraldrud fjernes.

Bygg- og anleggssektoren skal også bli utslippsfri, og da må alle anleggsplasser elektrifiseres. Oslo kommune ligger an til å nå målet for egne byggeplasser, men vi er avhengig av å stille krav for å få private og statlige byggeplasser til å gjøre det samme. Her kan det se ut som om nasjonale myndigheter vil stikke kjepper i hjulene for lokal handling.

Disse sakene er eksempler på faglig arbeid som Klimaetaten har brukt mye ressurser på i 2023. Hvis hensynet til klimaet veier tungt nok når beslutninger

fattes i 2024 kan vi ta avgjørende skritt for å nå klimamålene i 2030. I motsatt fall kan målene bli vanskelige å nå.

Trygt og grønt i Oslo

Klimatiltakene bidrar til å gjøre byen vår bedre for alle. En by uten klimautslipp er en god by å bo i, og et stort bidrag til at globale utslipp reduseres. I 2023 har selv Kina sett til lille Oslo for inspirasjon når de vil gjøre anleggsmaskinene sine utslippsfrie.

Selv om vi forsterker tiltakene for å kutte utslipp, må vi tilpasse oss til klimaendringene som kommer. Vår erfaring er at både styrtregn og hetebølger gir oss nye og større utfordringer. Heldigvis hjelper naturen oss. Når det regner mye, holder skogen i Oslomarka igjen vann, slik at det ikke kommer ned og gjør skader i byen. Trærne i sentrum tar både opp vann og gir skygge når det trengs. Men, vi må også finne nye tekniske løsninger for hvordan vi bygger mer robuste gater, veier og bygninger.

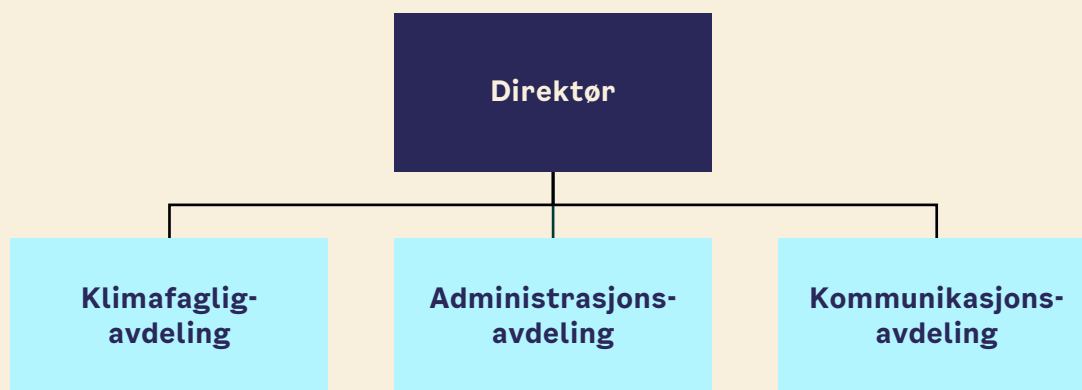
Målet er at du skal bo så trygt og grønt som mulig i byen vår, selv i en verden med klimaendringer.

Oslo, 1. februar 2024

Heidi Sørensen

Direktør, Klimaetaten

1 ANSVARSOMRÅDE

Klimaetaten skal være en pådriver for å nå målet om at Oslo skal bli en klimarobust nullutslippsby. Klimaetaten har ansvar for oppfølging av Klimastrategi for Oslo 2020–2030 (sak 109/20) og forvaltning av ordningen Tilskudd til klima- og energiltak, jf. Kap. 770.

Klimaetaten skal være pådriver for og bidra til klimaledelse og -styring i Oslo kommune. Etaten skal koordinere kommunens klimatilpasningsarbeid. Etaten skal være et sentralt fagmiljø i kommunen og skal samarbeide med befolkningen, næringslivet, kunnskapsmiljøer, organisasjoner og andre offentlige myndigheter for å utvikle gode klimaløsninger i Oslo. Etaten skal mobilisere til atferdsendring for å nå Oslos klimamål og bygge nettverk for gjennomføring av klimatiltak.

Klimaetaten har ansvaret for det faglige grunnlaget for klimabudsjettet og skal være en rådgiver og pådriver i gjennomføringen av tiltakene i vedtatt budsjett. Klimaetaten har en sentral rolle i å følge opp og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy, og i å utvikle nye styringsverktøy i klimapolitikken og klimaarbeidet til Oslo kommune.

Organisasjonskart for Klimaetaten

I organiseringen av Klimaetaten er det lagt vekt på en enkel og oversiktlig organisering med tydelige ansvarslinjer. Alle medarbeidere rapporterer til en leder som har linje- og personalansvar. Avdelingene i Klimaetaten er klimafagavdeling, administrasjonsavdelingen og kommunikasjonsavdelingen. Klimaetaten er styrket med to nye medarbeidere som følge av økt budsjettramme til etablering av energienhet.

Tabell 1 Oversikt over bemanning i Klimaetaten

	01.01.2023	01.01.2024	Endring
Ansatte	51	55	+4
Årsverk	45,26	51,22	+5,96

Foto: Frank Riktor

2 MÅLOPPNÅELSE, RESULTATER OG RISIKOVURDERING

2.1 Situasjonsbeskrivelse/resultater

Utslippene fra veitrafikken skal bort

Foto: Fartein Rudjord

Halvparten av klimagassutslippene fra Oslo kommer fra privatbiler, varebiler eller lastebiler. Skal vi nå klimamålene må transporten bli utslippsfri.

I 2023 økte salget av elvarebiler fra 38 til 42 prosent av markedet, mens salget av utslippsfrie lastebiler i Oslo holdt seg høyt, på 23 prosent av markedet. Samtidig har utslippsfrie lastebiler og varebiler i Akershus økt med henholdsvis 4 og 8 prosentpoeng i 2023 sammenlignet med 2022.

Nå er så godt som alle Ruters busser elektriske, og kollektivtransporten var tilbake på nivået den hadde før pandemien.

Klimaetaten tok flere nye grep i 2023 for å få opp farten i omstillingen. Blant nye viktige tiltak var tilskudd til hurtigladere for tungtransporten, etablering av biogassstasjoner og gjennomføringen av en reisevaneundersøkelse for alle ansatte i Oslo kommune.

Etter flere år med en jevn høy økning av elbiler i nybilsalget, er salget i ferd med å flate ut. Dette er en ventet trend, men Klimaetaten er bekymret for at elbilsalget stagnerer for tidlig. Nasjonale myndigheter har de siste årene svekket fordelene for kjøp av elbil, gjort det billigere å kjøre fossile biler og åpnet for en mindre differanse mellom elektriske og fossile biler i bomringen. I 2030 skal det ikke lengre kjøre fossile biler på Oslos veier og utslippene fra veitrafikken må tilnærmet ned til null. Det er derfor viktig å holde oppe tempoet med å skifte ut fossilbilene, og når de nasjonale virkemidlene blir svekket, blir de lokale enda viktigere.

I 2023 ba Klimaetaten Transportøkonomisk institutt om å analysere klimaeffektene av å svekke elbilfordelene. Funnene viste at svekkede elbilfordeler vil ha en negativ effekt på innfasingen av elbiler, og vil dermed gjøre det vanskeligere å nå klimamålene i 2030. Innføring av full bomtakst for elbiler, og full moms slo sterkest ut på klimagassutslippene. Innføring av disse vil gi et lavere utslippskutt fra personbiler sammenlignet med det som ligger til grunn i klimabudsjettet.

På vegne av Klimaetaten gjennomførte Norconsult en spørreundersøkelse blant de siste fossilbilistene i Oslo og Akershus. Her kom det tydelig fram at dårlige muligheter for hjemmelading, pris på hjemmelading og et utilstrekkelig offentlig ladetilbud er de tre viktigste faktorene til at folk fortsatt vil kjøre fossilbil i framtiden. Ladetilbudet er en betydelig barriere for omstilling som Klimaetaten vil jobbe videre med å redusere i 2024.

Halvparten av kommunens ansatte reiser kollektivt til jobb

For å få flere kommunalt ansatte til å reise kollektivt, har Klimaetaten siden 2019 arbeidet med å legge til rette for aktive jobbreiser gjennom «Klimavennlige arbeidsreiser». I 2023 har kommunens ansatte benyttet seg av både støtteordningen «Grønn jobbreiseordning» og sertifiseringsordningen «Aktiv jobbreise». Flere har også benyttet seg av kampanjen Sykle-til-jobben, som gjelder for alle som er bosatt i Oslo. Kampanjen gjennomføres i regi av bedriftsidretten.

Transportøkonomisk institutt gjennomførte på oppdrag fra Klimaetaten i mars 2023, en reisevaneundersøkelse blant alle kommunens ansatte. Undersøkelsen viste at utslippene fra jobbreiser har gått ned om lag 36 prosent per ansatt siden 2018. Årsaken til nedgangen er elektrifiseringen av bilparken, og reduksjonen av antall arbeidsreiser. Det vil kreves økt innsats for å få utslippene fra jobbreisene ned mot null i 2030.

Undersøkelsen viste også at om lag halvparten av de ansatte reiser kollektiv til jobb. Andelen som sykler har økt siden 2018, fra 3 til 8 prosent. Bilbruken ligger på samme nivå som i 2018, om lag en fjerdedel kjører bil til jobb.

Undersøkelsen blant ansatte i Oslo kommune viste at om lag halvparten reiser kollektiv til jobb, og at andelen som sykler har økt fra 3 til 8 prosent siden 2018

Andelen som kjører elbil har imidlertid økt markant siden 2018, fra 15 prosent til 50 prosent i 2023. Undersøkelsen viste også at ansatte har god tilgang til parkering på jobb, og at mange parkerer gratis. Hjemmekontor har redusert antall arbeidsreiser med 7 prosent. Det fremgår videre at ansatte som jobber på arbeidsplasser som har mottatt midler fra Klimaetatens støtteordninger, har endret reisevaner i mer bærekraftig retning, men siden det totalt sett er få av kommunens virksomheter som har fått støtte, har det liten betydning for total fordeling av transportmiddel. Elektrifiseringen av bilparken og reduksjonen av antall arbeidsreiser har medført at utslippene har gått ned om lag 36 prosent per ansatt siden 2018. Det kreves økt innsats for å få utslippene fra jobbreisene ned mot null i 2030.

Tilskudd til 27 nye hurtigladerstasjoner for tungtransport bidrar til renere byluft og understøtter målet om utslippsfri tungtransport i Oslo.

Tilskudd til 27 nye hurtiglader for tunge kjøretøy

Tungtransporten står for en fjerdedel av utslippene fra veitrafikken og 14 prosent av de totale utslippene i Oslo. Klimaetaten har derfor i flere år jobbet for at Oslo skal bli en foregangsby for utslippsfri tungtransport. I 2023 har Klimaetaten i tett samarbeid med transportbransjen jobbet med å få på plass virkemidler for at det skal bli flere utslippsfrie og biogassdrevne lastebiler på veiene i Oslo. En av de viktigste barrierene har vært tilgjengelig lade- og fyllinfrastruktur.

Høsten 2022 lanserte Klimaetaten derfor tilskuddsordningen Offentlig tilgjengelig hurtiglading til tunge kjøretøy. I 2023 ble det gitt tilsagn til tre aktører for å bygge et nettverk av ladestasjoner i Oslo, som til sammen vil gi 27 nye ladepunkter i Oslo. Sammen med de 28 ladepunktene som ble innvilget i 2022, skal det bygges 55 hurtiglader for tunge kjøretøy i tiden som kommer. Utbygging fører til at det blir et godt nettverk av hurtiglader i Oslo, som er forbeholdt og tilpasset tunge kjøretøy. Dette vil gjøre det lettere for transportbedrifter å velge elektrisk neste gang de skal kjøpe kjøretøy, enten

de bruker busser eller lastebiler. Det er god geografisk spredning av ladestasjonene. Den sørligste ladestasjonen ligger rett ved grensen til Nordre Follo, mens den lengst øst ligger i bydel Stovner. Det er også flere stasjoner nær Alnabru-terminalen. Noen vil være rendyrkede ladestasjoner, mens andre også vil tilby andre drivstoff. Ladestasjonene varierer i størrelse fra to til seksten ladepunkt. Alle hurtigladerne vil bli klargjort til minst 350 kW, være offentlig tilgjengelige og døgnåpne.

Støtte til at 425 tunge kjøretøy daglig kan fylle flytende biogass

Et godt og forutsigbart tilbud av lade- og fyllestasjoner er en forutsetning for at tungtransporten i Oslo kan omstille seg.

Da Enova i februar 2022 la ned sin ordning for utbygging av biogasstasjoner, vurderte Klimaetaten at det fortsatt manglet 1-3 biogasstasjoner for at biogass skulle være et godt alternativ for tungtransport i Oslo. Etaten opprettet derfor en tilskuddsordning for etablering av biogasstasjoner i Oslo, med søknadsfrist høsten 2023. Tre aktører fikk tilsagn og støtte på nesten 23 millioner kroner. Dermed kan det komme tre nye stasjoner der minst 425 tunge kjøretøy fylle flytende biogass på tanken daglig.

De kommende energistasjonene for tunge kjøretøy i Oslo vil spille en avgjørende rolle i å fremme utslippsfri tungtransport, både innenfor bygrensene og for gjennomreiser. Tilgjengeligheten av fyllestasjoner for utslippsfrie drivstoff er essensiell for transportaktørers valg av drivstofftype. Derfor er et godt utbygd nettverk av slike stasjoner i Oslo av stor betydning. I tillegg til å gi tilsagn til flere kommende prosjekter, har Klimaetaten bidratt til at det i 2023 åpnet to energistasjoner for tunge kjøretøy i Oslo. Den ene er

på Grønlikaia, der Bymiljøetaten og Oslo havn har samarbeidet om en hurtigladestasjon med seks ladeplasser for tunge kjøretøy. Dette ble svært godt tatt imot i lastebilbransjen. Den andre er på Ryen, der Gasum åpnet en ny grønn energistasjon i samarbeid med ladeselskapet Mer. Der tilbys det komprimert biogass og lading til lette kjøretøy. Stasjonen er en konsekvens av at Klimaetaten utlyste en konkurranse om etablering av en energistasjon med

Fra 2024 må alle drosjer være utslippsfrie. Støtte fra kommunale tilskudd til ladeinfrastruktur skal gi en smidig overgang.

flere grønne teknologier. Disse prosjektene sammen med prosjektene fra støtteordningen vil gi et betydelig bedre tilbud til utslippsfri tungtransport i Oslo fremover.

Drosjene blir utslippsfrie

Fra 1. november 2024 innføres det miljøkrav om at alle drosjer skal være utslippsfrie i Oslo. For å lette omstillingen for drosjesjåførene, har Klimaetaten siden 2018 gitt tilskudd til normalladere til drosjesjåfører. Høsten 2023 sendte Klimaetaten ut brev til alle som har fått løyve til å kjøre drosje av Oslo kommune med informasjon om miljøkravet og at kommunen har en tilskuddsordning for etablering av ladestasjon. Dette bidro til å øke både besøk til www.klimatilskudd.no og en betydelig økning i antall søknader for ordningen. Det er et tegn på at drosjesjåførene forbereder seg på innføringen av miljøkravet og omstiller seg.

Tar grep for flere elvarebiler på veiene

I 2023 har Klimaetaten hatt et målrettet arbeid for å få en raskere utskiftning av varebilene i Oslo, der omstillingen har vært langt tregere enn for personbilene. Etaten har jobbet bredt med å innhente informasjon fra håndverkere, transportører og forhandlere av varebiler. Dette er gjort gjennom besøk hos de største forhandlerne, en til en-samtaler, fokusgruppemøte med små og mellomstore aktører og et stort møte i Næring for klimas fagforum. Med dette som grunnlag laget ZERO en virkemiddelanalyse for elvarebil i Oslo på oppdrag for Klimaetaten.

Hovedfunnene i arbeidet har vært at det er lønnsomt å velge elvarebil i Oslo på grunn av de lokale virkemidlene, men det er dårlig kjennskap til virkemidlene. Flere aktører gir også uttrykk for at varigheten av fordelene knyttet til kjøp og bruk av elvarebiler oppleves som usikker og lite forutsigbar. Klimaetaten har derfor hatt en målrettet annonsekampanje i utvalgte bransjemedier for å gjøre våre tilskuddsordninger for lading til elvarebil og andre virkemidler i Oslo mer kjent. Vi har også laget flere artikler med sannhetsvitner på www.KlimaOslo.no og en film som viser alle fordelene med å kjøre elvarebil i Oslo.

I mai la Enova ned sin støtteordning til elvarebil og lading. Som en konsekvens av dette etablerte Klimaetaten en ny ladeordning for elvarebiler i Oslo. Det ble også lagt inn en forsterket virkemiddelpakke for elvarebiler i Klimabudsjettet for 2024, der flere etater er koblet på.

Salget av elvarebiler i Oslo har økt i 2023 sammenlignet med tidligere år, likevel er det langt unna målene. Arbeidet med å få flere elbiler på veien vil derfor fortsette i 2024.

Trafikantbetalingssystemet i Oslo pakke 3 er det viktigste lokale virkemiddelet for å fjerne klimagassutslippene fra transportsektoren. I 2023 har derfor Klimaetaten deltatt i den faglige forberedelsen til de kommende forhandlingene om nye bompengesatser.

Energi- forsyning i nullutslippsbyen

Klimaomstillingen krever kraft, og samtidig skal energiforbruket reduseres. Det gjør at vi trenger smarte energiløsninger, og at vi bruker all energi effektivt. I 2023 har Klimaetaten etablert seg som fagetat også på energiområdet.

I 2023 fikk rekordmange borettslag og husholdninger tilskudd til å effektivisere energibruken og få solceller på taket, Klimaetaten satte energiforsyning i nullutslippsbyen på dagsorden, og etablerte et banebrytende samarbeid for å utvikle et verktøy for energiplanlegging. I 2023 ble også energi en del av Klimabudsjett 2024.

Oslo forbereder seg på en framtid uten klimagassutslipp. Allerede i 2030 skal vi ha redusert utslippene med 95 %. Klimaomstillingen krever at energikrevende aktiviteter, som veitransport, sjøfart, havnevirksomhet og bygg- og anleggsvirksomhet i stor grad må elektrifiseres. For å lykkes med dette trenger Oslos innbyggere og næringsliv tilstrekkelig tilgang på elektrisk kraft.

Det var bakgrunnen for at byrådsleder Raymond Johansen sammen med Klimaetaten inviterte den norske energibransjen til konferanse 10. mars 2023. Målet var å avdekke hvilke utfordringer og muligheter vi står overfor når vi skal sikre at Oslos energiforsyning er tilpasset nullutslippsbyen. Et robust og fleksibelt energisystem er en forutsetning for at Oslo skal nå klimamålene til

Oslo elektrifiserer for fremtiden: Byen sikter mot 95 % utslippskutt innen 2030. Det krever sterk satsing på elektrifisering av transport, sjøfart og byggsektoren for å møte klimamålene.

rett tid, og samtidig sikre gode betingelser for næringslivet og befolkningen i Oslo.

Konferansen ble startskuddet for et produktivt samarbeid mellom kommunen, interesseorganisasjoner og næringslivet om å finne gode løsninger for å redusere og flytte energiforbruk, redusere effekttopper og produsere mer fornybar energi lokalt. Klimaetaten har fortsatt samarbeidet gjennom et nytt fagforum for energi i Næring for klima, og videreført arbeidsgruppe med Hafslund og Elvia om elektrifiseringen av Oslo. Konferansen og målet med den, ble omtalt både på NRK nyhetsmorgen og i Klimaetatens egne kanaler.

Oslo som energiplanlegger

Både under og i etterkant av konferansen *Framtidas energiforsyning Oslo* fikk Oslo kommune mange innspill om at kommunen kan og bør ta en tydeligere rolle som energiplanlegger.

Gjennom prosjektet *Energiforsyning i nullutslippsbyen* har Klimaetaten satt i gang et samarbeid med Plan- og bygningsetaten, nettselskapet Elvia og fjernvarmeselskapet Hafslund Oslo Celsio om å utvikle et energiplanleggings-verktøy, som ser utvikling av energisystemet i sammenheng med utvikling av byen vår. Dette er et banebrytende arbeid hvor data deles på tvers av kommune, nettselskap og fjernvarmeselskap. Ved utgangen av 2023 er det, med bistand fra Asplan Viak, utviklet en prototype på verktøyet. Prototypen viser eksisterende og framtidig energi- og effektbehov per bygg i Hovinbyen, basert på en rekke ulike scenarier for blant annet bruk av fjernvarme, energieffektivisering og solenergi. Dette bidrar til at vi kan utvikle byen og energisystemet i takt med omstillingen til nullutslippssamfunnet.

Energikrisa kan løses i byene

Som storbyer har vi et mangfold av lokale kraftressurser som vi kan – og må – ta i bruk. Sammen med Bergen, Trondheim og Stavanger samlet derfor Oslo fire energiråd til myndighetene – som de fikk overlevert på Arendalsuka 2023. Målet er at vi sammen raskere kan sikre et energisystem som er rigget for omstillingen fram mot 2030:

1. Etablere nasjonale føringer, rammebetingelser og støtte til mer lokal energiproduksjon raskt.
2. Innføre nasjonale mål om energieffektivisering, som må vedtas raskt sammen med målrettede tiltak og virkemidler.
3. Endre Energiloven og relevante forskrifter, slik at det blir mulig å dele lokalprodusert strøm og brukerfleksibilitet innenfor nabolag.
4. Etablere statlig produsert kommunefordelt energiregnskap.

Disse kravene ble, i tillegg til etatens egne kanaler, publisert som kronikk i VG, både på papir og nett. VG.no har over 1,9 millioner lesere hver dag, og kronikken har dermed hatt potensiale for å nå svært mange. I etterkant av arrangementet har Klimaetaten tatt initiativ til et felles fagforum med de andre storbyene for å samarbeide om energiprosjekter, diskutere storbyenes rolle for å sikre energiforsyning til klimatiltak og samkjøre felles høringsinnspill som gjelder energi i byene.

Energi i klimabudsjettet for første gang

Klimaetaten jobber med å utvikle virkemidler og løsninger for å effektivisere, dele og produsere lokal, fornybar energi. Dette er en forutsetning for at Oslo skal kunne bli en utslippsfri by i 2030. Klimaetaten har systematisert dette arbeidet, og for første gang presentert energivirkemidler i Oslos klimabudsjett for 2024. På den måten kan vi samkjøre innsatsen på tvers av kommunen og næringslivet, vise effekt av virkemidlene og status for gjennomføring. Dette vil

gi Oslo kommune et effektivt styringsverktøy for måloppnåelse på et energisystem som gjør det mulig å nå klimamålene.

Klimaetaten har i 2023 utviklet et energiregnskap for Oslo, og vil rett over nyttår lansere et energibarometer som viser status for energisituasjonen i byen vår, slik som installert effekt solceller, energiforbruk fordelt på sektorer og oversikt over energimerkingen av Oslos bygningsmasse.

Høsten 2023 har Hafslund Rådgivning og Zero gjennomført en barriere- og virkemiddelanalyse på oppdrag for Klimaetaten. Gjennom workshops med næringslivet, interesseorganisasjoner, nettselskap, fjernvarmeselskap og kommunale virksomheter, har vi fått innsikt i ulike barrierer og virkemidler for realisering av energitiltak. Klimaetaten vil bruke resultatene fra virkemiddelanalysen i arbeidet med å utvikle nye virkemidler til Klimabudsjett 2025. Virkemidlene utvikles i tett samarbeid med kommunalt energiforum, som Klimaetaten etablerte i 2023.

Sparte strøm og penger

For å redusere energiforbruket til folk og næringsliv og øke lokal energiproduksjon, lanserte Klimaetaten høsten 2022 en energikampanje. Kampanjen inkluderte økte tilskuddssatser for energitiltak, markedsføring av tilskuddsordningene og konkrete tips og råd til hvordan folk og næringsliv kunne spare strøm.

Kampanjen ble en suksess og Oslos innbyggere og næringsliv satt rekord i søknader og tilsagn til solceller og energisparing. Totalt gav Klimaetaten tilsagn på nesten 120 millioner kroner til ulike energitiltak i 2023. Av disse har i overkant av 80 millioner kroner gått til energieffektiviseringstiltak i borettslag, sameier og private boliger, og over 50 borettslag, sameier og bedrifter har fått tilsagn på til sammen 34 millioner kroner til å etablere solceller for å starte lokal energiproduksjon. Kampanjen ble avsluttet i 2023.

Energikampanjen bidro til rekordtildelinger på 120 millioner kroner for solceller og energieffektivisering. Det sparer strøm og penger for innbyggere og næringsliv.

I oktober 2023 lanserte Enova tilskuddsordninger for energiforbedring i borettslag, sameier og bedrifter. Siden Klimaetaten ikke skal gi tilskudd til samme tiltak som Enova, la Klimaetaten ned sine energiordninger for borettslag, sameier og bedrifter. Etaten har markedsført Enova sine ordninger for at Oslofolk skal kjenne til og kunne søke på disse. Tilskuddsordningen for energiforbedring i private boliger fortsatte som tidligere. Energikampanjen og markedsføring av energiordningene førte til at disse var de mest besøkte sidene på www.klimatilskudd.no i 2023.

Klimaetaten ga i 2023 tilsagn på:

- 17,9 millioner kroner til borettslag og sameier som skal produsere egen solenergi
- 16,3 millioner kroner til bedrifter som skal produsere egen solenergi
- 42 millioner kroner til etterisolering og bytte av vinduer og dører i borettslag og sameier
- 41 millioner kroner til etterisolering og bytte av vinduer og dører i private boliger

**Bygg og anlegg
– banebrytende
klimakrav**

Bygg- og anlegg er en viktig utslippskilde i Oslo. Elektrifisering av alle anleggsmaskiner må til for at Oslo skal nå sitt klimamål.

I 2023 har Oslo kommune stilt banebrytende klimakrav i utkastet til kommuneplanens arealdel. Samtidig har Oslo fått internasjonal oppmerksomhet og anerkjennelse for arbeidet med utslippsfrie anleggsplasser. Selv Kina legger merke til hva vi gjør i lille Oslo.

«Det har ikke noe å si hva vi gjør i Norge, så lenge Kina ikke kutter sine utslipp», har du kanskje tenkt eller hørt? Vel, det er feil. Før sommeren var kinesiske miljømyndigheter på besøk i Norge. Da fikk de blant annet en orientering om Oslos erfaringer med elektrifisering av bygg- og anleggssektoren. Kina ønsket å høre mer, og inviterte derfor Klimaetaten på konferansen #TowardZeroEmissionOffRoadEquipmentSymposium i Beijing. På konferansen deltok sentrale miljømyndigheter, kinesiske maskinprodusenter og over 30 kinesiske byer. Av 337 byer i Kina har 313 etablert lavutslippssoner.

For disse byene er utslippsfrie anleggsmaskiner av stor interesse, og markedet for utslippsfrie maskiner vokser raskt. I 2023 er det solgt over 2 400 store utslippsfrie anleggsmaskiner i Kina, og over 1 000 av disse var store gravemaskiner. Det er en firedobling siden 2021. Men det er fortsatt en lang vei å gå! Det antas at mer enn 9 millioner anleggsmaskiner står for om lag 7 prosent av klimagassutslippene fra mobile kilder i Kina. Elektrifisering kan derfor gi et viktig bidrag til både bedre luftkvalitet og kutte klimautslipp. Ved å samarbeide internasjonalt og utveksle erfaringer kan vi raskere oppnå resultater.

Internasjonal pris

I juni ble Oslo utropt som europeisk vinner av E-visionary award 2023 i Sacramento, California i USA. Begrunnelsen var alt arbeidet Oslo gjør for å nå målet om utslippsfri bygge- og anleggsvirksomhet i 2030, og juryen oppfordret Oslo til å “fortsatt fungere som et levende laboratorium globalt for elektrifisering og dele sine erfaringer med verden”. Prisen ble utdelt på Electric Vehicle Symposium & Exposition, i California, USA. Utslippsfrie anleggsplasser lager mindre støy og slipper ikke ut helseskadelig eksos. Da får både de som jobber med maskinene, og naboene rundt, en bedre hverdag. Det ble tydelig med byggearbeidene ved Klosterenga. Her kunne barnehagen la barna sove ute, samtidig som anleggsmaskinene jobbet for fullt på nabotomta.

EU viderefører samarbeid om utslippsfrie byggeplasser

Oslo kommune har siden 2019 ledet et europeisk nettverk for offentlige innkjøpere som vil fremme utslippsfri bygge- og anleggsvirksomhet. Arenaen for nettverket drives av EU-kommisjonen (DG GROW). Målet med nettverket er å legge til rette for at offentlige anskaffelser kan brukes som strategisk virkemiddel for å oppnå samfunns mål for eksempel for helse og klima. I november kunngjorde EU-kommisjonen at gruppen som jobber med utslippsfrie anleggsplasser blir den første av 10 nettverk som etableres i den tredje fasen for denne arenaen. Programmet styrkes med større ressurser og lengre varighet, og tar blant annet sikte på markedsdialog med næringslivet og erfaringsutveksling. Utviklings- og kompetanseetaten er hovedansvarlig for Oslos bidrag i nettverket, i tett samarbeid med Klimaetaten.

Sterke klimakrav i forslaget til ny arealdel

I juni 2023 ble kommuneplanens arealdel sendt på høring, med frist desember samme år. Arealdelen av kommuneplanen angir hvordan arealene i en kommune skal brukes, vernes og utvikles. Den dekker hele kommunens geografiske område og viser hovedtrekkene i planlagt arealbruk.

Kommuneplanens arealdel er et sentralt verktøy for å få ned både de direkte og indirekte klimagassutslippene i kommunen, og skal sørge for at kommunen tar avgjørende hensyn til at vi lever i en tid med både klima, natur- og energikrise i all planlegging. Før høringen arbeidet Klimaetaten tett sammen med Plan- og bygningsetaten om å utvikle klimabestemmelsene i forslagets kapittel 13.

Utkast til ny arealplan: Sterke klimakrav for utslippsfrie anleggsplasser, rehabilitering over riving, og halvering av materialutslipp innen 2030 for en bærekraftig byutvikling.

Flere av klimakravene i høringsforslaget representerer en ny måte å bruke plansystemet på. Det gjelder blant annet krav om gradvis innfasing av utslippsfrie anleggsplasser frem mot 2030 for *alle* anleggsplasser, både kommunale og private. Krav i reguleringsplaner er det viktigste enkeltvirkemiddelet vi har for å redusere utslippene fra bygge- og anleggsvirksomhet, og det er et nødvendig krav for å nå klimamålet for 2030.

Byggenæringens materialbruk er blant hovedkildene til indirekte klimagassutslipp. Forslaget til kommuneplan inneholder derfor flere krav som skal bidra til mindre riving, mer rehabilitering, mer gjenbruk av bygningsdeler og materialer, og lengre levetid for bygg. Utbyggere som vurderer riving må først kartlegge om det er mulig å rehabilitere eller demontere bygget før det kan gis rivetillatelse. I utkastet til kommuneplan foreslås det også krav om at de indirekte utslippene fra materialer skal reduseres gradvis ned til 50 % i 2030. Dette vil sikre både mer ombruk og bruk av klimavennlige materialer.

Forslaget inneholder også krav til mer lokal fornybar kraftproduksjon, som for eksempel solceller. Et krav om dette er et kraftfullt virkemiddel som bidrar

Grønt skifte i byggsektoren: Klimaetatens tilskuddsordninger gir viktig støtte for overgang til utslippsfri teknologi på anleggsplasser.

med nødvendig fornybar energi til klimaomstillingen samtidig som vi unngår å bygge ned natur andre steder.

I tillegg til krav som reduserer klimagassutslippene, må vi også bygge byen slik at den tåler klimaendringene og at vi sørger for å ivareta de naturlige karbonlagrene i byen. Klimaetaten har derfor også vært tett involvert i de deler av planen som omhandler karbonlagring og klimatilpasning.

Etter at planen ble sendt på høring har Klimaetaten hatt en rekke møter med næringslivsaktører, frivilligorganisasjoner om forslaget. Innspillene er brukt i arbeidet med Klimaetatens høringsinnspill til planens som ble levert desember 2023. Klimaetaten har i innspillet understreket betydningen av at klimaambisjonene i høringsforslaget må beholdes og helst styrkes. Klimaetaten har også presentert klimakravene i høringsforslaget i Miljødirektoratets webinarserie om lokalt klimaarbeid.

Bygg- og anleggssektoren får omstillingshjelp fra tilskuddordningene

Når ny teknologi skal tas i bruk trenger næringslivet ofte litt drahjelp for å ta i bruk nye løsninger. Tilskuddsordningene fra Klimaetaten skal redusere risikoen og gir mer forutsigbarhet for bedrifter som vil lansere ny klimavennlig

teknologi. For å få til utslippsfrie anleggsplasser har særlig én tilskuddsordning vært viktig.

I begynnelsen av 2020 ga Klimaetaten tilsagn til et pilotprosjekt for utvikling av en battericontainer som kan brukes til å forsyne byggeplasser med elektrisitet og lade maskiner og kjøretøy på stedet. Siden den gang har flere selskaper begynt å tilby lignende produkter, og etterspørselen etter slike løsninger har økt. Tilskuddet fra Klimaetaten var avgjørende for at pilotprosjektet ble gjennomført, og dette førte videre til en åpning av markedet for ladecontainere for byggeplasser i Norge. Våren 2022 lanserte Klimaetaten en tilskuddsordning for kjøp, leie og leasing av ladecontainere til bygg- og anleggsplasser. Ordningen var populær, og bransjeaktører ga positive tilbakemeldinger. Omtrent ett år etter at Klimaetaten hadde lansert ordningen, lanserte Enova en liknende nasjonal tilskuddsordning. Siden Klimaetaten ikke skal gi tilskudd til samme tiltak som nasjonale ordninger, kunne Klimaetaten legge ned sin ordning i 2023. Tilskuddsordningene har dermed vært et viktig virkemiddel for å gjøre anleggsplassene utslippsfrie, og nå vil resten av landet være dekket av Enovas ordning.

Klimaetaten har i flere år gitt tilskudd til kjøp av mindre elektriske motorredskaper, mens Enova har hatt en tilskuddsordning for kjøp av de større utslippsfrie anleggsmaskinene. I 2023 endret Enova tilskuddsordningen sin, slik at de gir tilskudd til innkjøp av færre typer maskiner enn tidligere. Klimaetaten endret sin tilskuddsordning for kjøp av elektriske motorredskaper, slik at maskinene som ikke lenger er dekket av Enova, inngår i etatens ordning. Dette har ført til at Klimaetatens ordning for innkjøp av elektriske motorredskaper og maskiner vært mer populær enn tidligere.

Både bedrifter og interesseorganisasjoner ga uttrykk for at Enovas ordning inkluderer for få typer maskiner til at klimaomstillingen i bygg- og anleggsbransjen kan fortsette i det tempoet som er nødvendig for at bransjen skal nå klimamålene. Derfor er det viktig at Oslo har egne tilskuddsordninger som kan bidra til at bedrifter kan fortsette å omstille seg. Nasjonalt får bedrifter tilskudd til å anskaffe spesifikke maskiner, og dette er store maskiner med høy investeringskostnad. I Oslo får bedrifter i tillegg tilskudd til kjøp av mindre maskiner, slik at de kan bytte ut alle sine dieseldrevne maskiner og motorredskaper med utslippsfrie alternativ.

Rekordår for klimatilskudd

I 2023 var det rekordstor investeringsvilje for å spare penger og energi, og kutte utslipp. Klimaetaten gav over 100 millioner mer i tilsagn i 2023 enn i 2022.

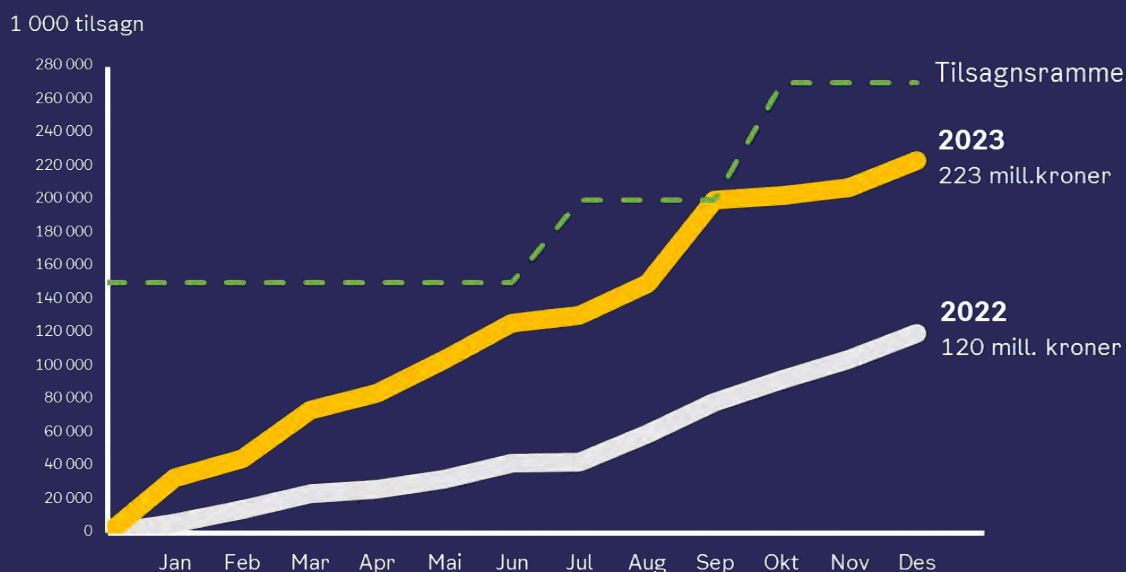
For å hjelpe privatpersoner, borettslag og sameier og næringsliv med å gjøre investeringer som gjør at vi kutter klimagassutslipp og reduserer energibruken, har Oslo et eget klima- og energifond.

Klimaetaten har ansvaret for tilskuddsordningene fra Klima- og energifondet, og etaten jobber for å gjøre ordningene godt kjent blant folk og næringsliv, samt å digitalisere og analysere trender som gir bedre innsikt i hvordan ordningene mottas.

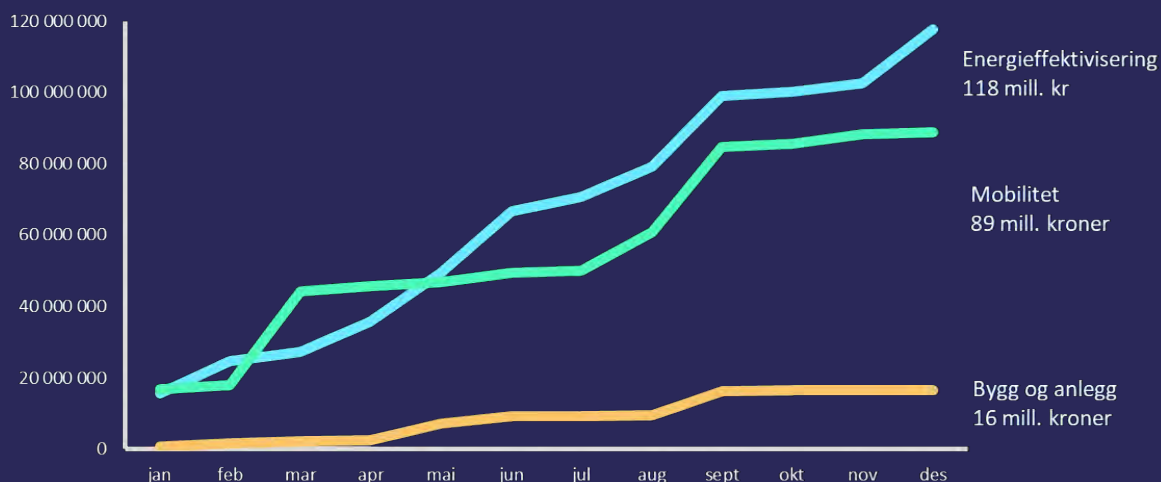
2023 ble et rekordår for klimainvesteringer i Oslo. Aldri før har så mange søkt om støtte til klimatiltak, som i året som gikk. Totalt har oslofolk søkt og fått tilsagn på over 223 millioner kroner fra Oslo kommune. Det er over 100 millioner kroner mer enn i 2022. Den store summen viser at tilskuddsordningene til kommunen er populære blant befolkning og næringsliv, og tilsagnsrammen ble økt av bystyret to ganger gjennom året.

Tilskuddene det ble gitt støtte til, vil blant annet bidra til at over 425 tunge kjøretøy daglig kan fylle biogass, og at over 4 500 nye ladepunkt kan bli etablert, slik at flere kan lade elbilen hjemme. I tillegg kan det legges 83 000 kvadratmeter med ny isolasjon i gulv, vegger og tak, som vil bidra til å senke strømforbruket for mange av byens innbyggere.

Ny rekord for klimatilskudd

Tilsagn fordelt på sektor (kr)

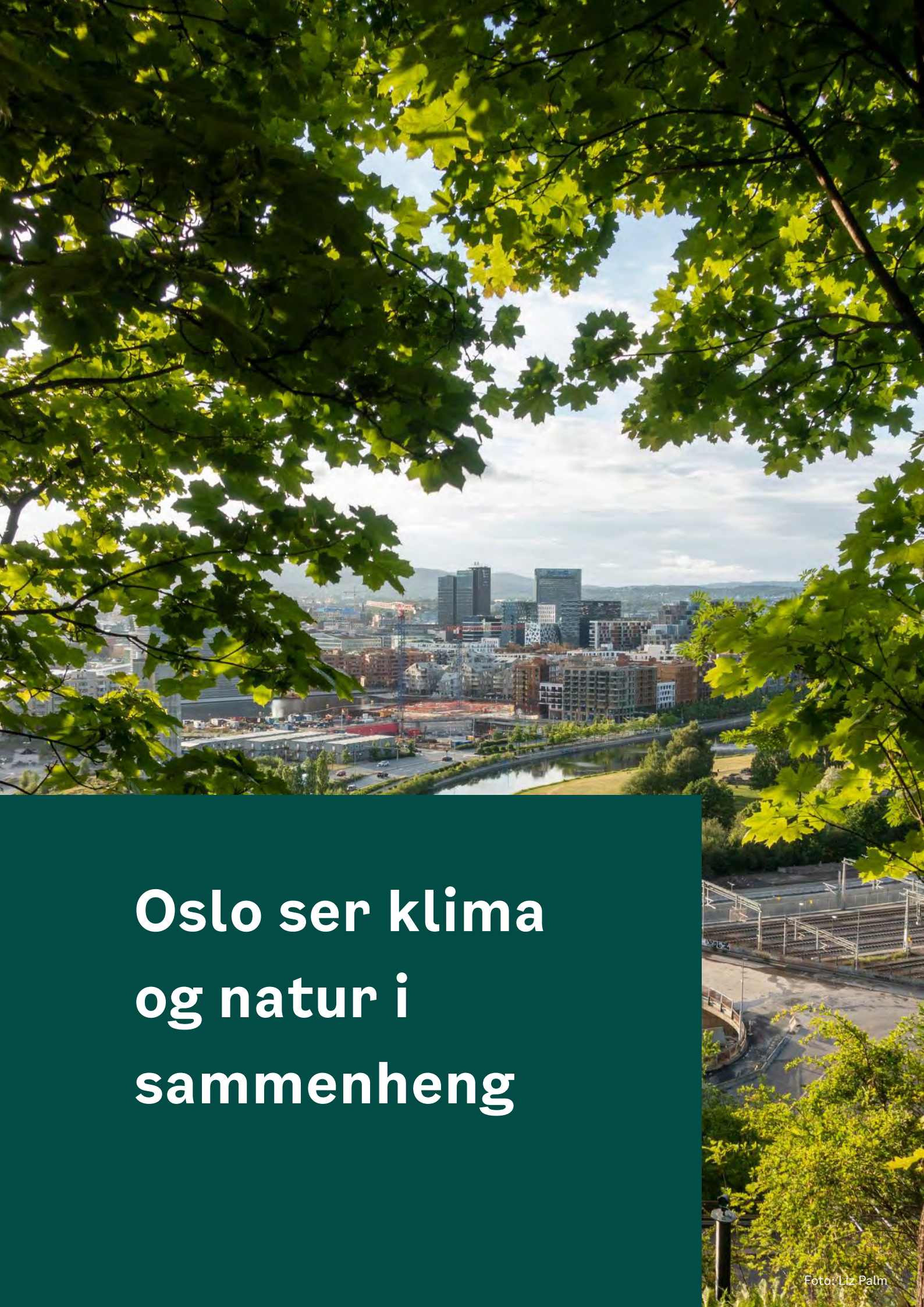
Ved å gi klimatilskudd tar kommunen en del av regningen, og gjør det dermed mer lønnsomt for folk og næringsliv å investere i klimatiltak. Det er veldig positivt at så mange Osloborgere og bedrifter viser interesse for å investere i grønne løsninger som tar Oslo nærmere klimamålene. Tilskuddsordningene dekker en viss prosentandel av kostnadene til det som det søkes støtte til. Om alle tiltakene gjennomføres, utgjør det klimatiltak til over 800 millioner kroner, og alle bidrar til å kutte klimagassutslipp eller redusere energibruken i Oslo. Tilskuddsordningene gjøres kjent både gjennom aktiv markedsføring og i Klimaetatens egne kanaler.

I utgangspunktet var tilsagnsrammen for tilskuddsordningene på 150 millioner kroner i 2023. Dette er den høyeste tilsagnsrammen som noen gang er satt for Klima- og energifondet ved inngangen til et år. Tilsagnsrammen ble satt høyere enn tidligere på grunn av Energikampanjen byrådet lanserte høsten 2022. De økte støttesatsene til energiordningene og hurtiglådere var svært populære. Allerede i mai lå etaten an til å nå tilsagnsrammen, og bystyret økte derfor rammen til 200 millioner kroner i revidert budsjett. Den store interessen for ordningene førte til at den nye rammen ble nådd allerede i september. For at innbyggere og bedrifter i Oslo fortsatt skulle kunne søke om tilskudd til gjennomføring av klima- og energiltak, ble tilsagnsrammen økt på nytt i oktober til 270 millioner kroner.

I perioden fra september til rammen ble økt igjen i oktober måtte Klimaetaten stoppe behandling av nye søknader. Den midlertidige stansen gav flere utfordringer. Da det ble åpnet opp igjen for søknader, opplevde vi en søknadstørke. Det krevde betydelig markedsføringsinnsats for å få søknadene tilbake til tidligere nivå. Erfaringen med den midlertidige stoppen viser hvor viktig det er med en tilsagnsramme som har tilstrekkelig handlingsrom for å nettopp unngå slike opphold, og at det er krevende å ha et resultatmål om å nå tilsagnsrammen. Stansen vi måtte gjøre i september kan føre til at gjennomføring av klima- og energiltak blir forsinket eller i verste fall ikke gjennomført.

På samme tid som Klimaetaten hadde stans i saksbehandling, lanserte Enova landsdekkende tilskuddsordninger for energiforbedring i borettslag, sameier og for bedrifter. Siden Klimaetaten ikke skal gi tilskudd til samme tiltak som Enova, avsluttet etaten sine energiordninger til samme målgrupper. Kombinasjonen av den midlertidige stansen i mottak av søknader, og at Enova lanserte nye ordninger førte til at gitt tilsagnssum ikke økte i samme tempo som tidligere i året. Til tross for dette endte 2023 som et rekordår for søknader om klima- og energiltak i Oslo.

En samlet oversikt over tilskuddsordningen som har vært aktive i 2023 finnes under punkt 2.2.2.

Oslo ser klima og natur i sammenheng

Skal vi løse klimautfordringene, må vi se klima og natur i sammenheng. Naturen hjelper oss å fange karbon fra lufta, og lagrer det i jorda. En robust natur gjør oss sterkere i møte med klimaendringene.

Forvaltningen av Oslo kommunes skoger er et godt eksempel på hvordan vi ser klima og natur i sammenheng. Her arbeider vi med klimatiltak som skal ivareta både karbonlagring, opptak, klimatilpasning, naturmangfold og økosystemer.

I Klimautvalget 2050s NOU for lavutslippsomstilling var budskapet det samme: Klima- og natur må ses i sammenheng.

To tredjedeler av arealet i Oslo kommune er skog. Hvordan vi forvalter kommuneskogen blir lagt merke til. I Oslo kommunes skoger står naturbaserte løsninger i sentrum. I 2023 har Klimaetaten og Bymiljøetaten arbeidet videre med å følge opp klima- og naturhensyn i skogforvaltningen. Arbeidet bygger på etatenes faggrunnlag, og følger opp et bredt spekter av tiltak som lokalt tilpasset skogbruk for blandet skog i ulike aldre med lukkede hogster, redusert avskoging, vern og restaurering av myr og edeløvskog.

Etatene skal også jobbe med kunnskapsutvikling om karbon i jord ved fleralderskogbruk uten flatehogst, og for større markedsmessig verdsetting av tømmer av større dimensjoner utviklet gjennom mer naturnært fleralderskogbruk. Klimaetaten har igangsatt dialog med Utviklings- og kompetanseetaten om krav i anskaffelser til treprodukter.

Klimaetaten har også startet arbeidet med å vurdere tiltak og virkemidler for å ivareta klimahensyn i skog som ikke eies av kommunen selv. I første omgang

Styrker klimarobusthet: Pilotprosjekter fordrøyer overvann i Marka, beskytter byen mot flomskader og leder an i naturbaserte løsninger for vannhåndtering.

har Klimaetaten hatt møter med Regionkontor landbruk, Sabima, og WWF for å se nærmere på muligheter og barrierer. Klimaetaten følger opp dette arbeidet videre i 2024.

Naturen gjør oss sterkere

Overvann er hovedutfordringen for Oslo når vi skal bli klimarobuste. Klimaetaten, sammen med BYM og VAV, har ledet arbeidet for pilotprosjekter med å fordrøye vann i Marka før det kommer til byen og gjør skade. Prosjektene forsinker vannet og samler opp rusk og rask slik at det ikke tetter igjen kulverter og liknende nedstrøms.

I de store nedbørshendelsene vi har hatt i 2023 har vi samlet inn data for å dokumentere hvor mye vann som faktisk fordrøyes, og for å legge et grunnlag for å utvikle prosjektet og formidle det til andre kommuner som ønsker å prøve samme naturbaserte løsning.

Innspill til Klimautvalget 2050 og stortingsmeldinger for klima og natur

Klimaetaten har levert innspill til høringsuttalelse til Klimautvalget 2050s NOU for lavutslippsomstilling som ble lansert oktober 2023. Klimaetaten mener utvalget har en svært god og bred tilnærming, og at regjeringen umiddelbart bør starte arbeidet med å følge opp forslagene i utvalgets rapport.

Klimaetaten har også levert bidrag til kommunens innspill til nye stortingsmeldinger på klima- og natur. Klimaetaten understreker at arbeidet med disse meldingene bør slås sammen og at man må etablere et styringssystem med beslutningsprosesser som ser klima og natur i sammenheng, og hvor en klima- og naturgjennomgang av regelverket settes i gang raskt og gis høy prioritet.

Klimaledelse – en krevende selvfølge

Sterk og tydelig klimaledelse er avgjørende for å få gjennomført klimapolitikken. Uten kraftfull gjennomføring har klimamål liten verdi. Skal vi nå klimamålene må mange gjøre store og små klimavalg, i bystyret og rundt kjøkkenbordet.

Klimaetatens oppgave er å gi klimahensyn vekt, slik at hensynet til klima skal veie tyngst når avgjørelser fattes på alle nivå. Klimabudsjettet er vårt viktigste styringsverktøy. Digitalisering og kunstig intelligens har blitt stadig viktigere i klimastyring og -ledelse.

I 2023 har Klimaetaten utviklet et styringssystem for indirekte utslipp for kommunen, systematisert arbeidet med klimavennlig omstilling, startet utredningen av nye finansielle virkemidler, samarbeidet tettere med næringslivet og kommunisert for å skape atferdsendringer blant folk flest.

Klimabudsjettet viser at Oslo kan redusere utslipp med over 60 % i 2030 med dagens virkemidler. Klimaetaten har også identifisert virkemidler som kan redusere utslippene opp mot 80 %. Samtidig viser budsjettet at vi ikke vil nå klimamålet for Oslo uten betydelig forsterking av eksisterende virkemidler eller nye virkemidler.

Klimabudsjettet er i kontinuerlig utvikling. I 2023 ble klimabudsjettet utvidet til at utslipp som oppstår utenfor Oslo sine grenser (indirekte utslipp) er integrert som en helhetlig del av dokumentet og det politiske budsjettvedtaket. Utvidelsen gjør at vi både får en bedre oversikt over hva som blir gjort og hva som bør gjøres fremover for å redusere de indirekte

utslippene. I tillegg gir det bedre muligheter til å se de direkte og indirekte utslippene i sammenheng.

Klimaspørsmål polariserer ikke

Oslofolk flest reiser kollektivt i hverdagen, kutter matsvinn og velger elbil – hvis de i det hele tatt vil eie egen bil. I den årlige Klimaundersøkelsen i Oslo og nabokommunene viste funnene for 2023 at gode klimavaner rett og slett har blitt det normale. Vi finner ikke at klimaspørsmål er så polariserende blant folk som mange kanskje tror. Derimot rapporterte oslofolk at de kjører mindre bil til jobben og at de flyr sjeldnere. Over halvparten svarte at de spiser mindre kjøtt enn før, eller vil gjøre det.

Støtten til at vi sammen skal kutte utslipp her hjemme var fortsatt stabilt høy. Samtidig viste undersøkelsen tegn på fallende klimaengasjement hos de yngste. Klima- og miljøengasjementet har alltid gått i bølger, men fellesnevneren har vært at den siste bølgen alltid har vært sterkere enn den foregående.

Noe av det mest slående med resultatene i Klimaundersøkelsen de siste sju årene er hvor lite de har beveget seg. Korona, krig i Europa, energikrise og inflasjon har ikke ført til at oslofolk vil at vi skal slutte med lokale klimakutt. Støtten til Oslos ambisiøse klimamål er fortsatt høy, selv når vi nå er mye nærmere 2030, da målet skal nås. I 2017 svarte 3 av 4 at de mente det var enten svært eller ganske viktig at Oslo har et mål om å kutte 95 prosent av klimagassutslippene innen 2030. I årets klimaundersøkelse støtter 2 av 3 målet, mens andelen som synes det er uviktig har steget litt, fra 12 til 19 prosent. Bystyrets klimaambisjoner har med andre ord fortsatt solid støtte.

Klimaundersøkelsen 2023 viste at næringslivet i Oslo tar klima på alvor som aldri før. Næringslivet har en gjennomgående positiv utvikling når det kommer til klimaledelse. Vi ser også en stor oppgang i bevisstheten om klimarisiko for

Effektiv klimakommunikasjon: Klimaetaten engasjerer Oslo's befolkning og næringsliv digitalt for å inspirere til klimavennlige valg og øker bevisstheten om byens miljøtiltak.

egen virksomhet og vurderingen av nye kommersielle muligheter i en grønnere økonomi. I 2023 oppga imidlertid flere bedrifter at økte kostnader har ført til at de har måttet nedprioritere klimatiltak. Det gjelder særlig overgangen til elektriske kjøretøy. Det viser at næringslivet trenger fortsatt drahjelp for å kunne klare omstillingen til nullutslippssamfunnet, og at det er for tidlig å svekke eller fjerne klimatiltak.

Klimakommunikasjon for å kutte utslipp

I tillegg til å bruke kommunikasjon i arbeidet generelt, jobber også Klimaetaten for å motivere befolkning og næringsliv til å ta klimavennlige valg, samt å vise frem arbeidet som gjøres i Oslo. Dette gjøres blant annet ved å dele tips, råd og informasjon i flere digitale kanaler. I 2023 har besøkstall og engasjement økt i nær alle kanalene. Dette tyder på at klimasaken er viktig og at etaten lykkes i å gjøre klimaråd relevante og nyttige.

Historisk styringssystem for indirekte utslipp i Oslo

Oslos bidrag til utslipp utenfor kommunen skal være betydelig lavere i 2030 enn i 2020. Klimaetaten har i Klimabudsjett 2024 for første gang inkludert tiltak og virkemidler for å redusere indirekte utslipp. Kommunen har nå en bedre oversikt over hva som gjøres på dette feltet, hvordan det skal følges opp i kommunen og hvor flere virkemidler må vedtas for å betydelig redusere de indirekte utslippene fra kommunens virksomhet.

Et kommunefordelt, forbruksbasert utslippsregnskap kunne gitt kommunene oversikt over utviklingen av de indirekte utslippene. Dette finnes ikke i dag. Derfor har Klimaetaten utviklet og publisert et knippe indikatorer i Klimabarometeret på [Klimaoslo.no](https://klima.no). Indikatorene gir ikke en fullstendig oversikt over de indirekte utslippene, men viser utslipp fra store kilder til indirekte utslipp fra kommunens drift. Indikatorene skal videreutvikles.

Oslos totale fotavtrykk er mye større enn utslippene innenfor bygrensa. Dette gjelder også de fleste andre storbyer. Gjennom nybrottsarbeidet med et styringssystem for indirekte utslipp utvikler Oslo et kraftfullt verktøy som kan hjelpe andre byer og kommuner å redusere sine indirekte utslipp.

Samarbeid med næringslivet om å nå klimamålene

Kommunens nettverk Næring for klima skaper en arena for dialog og samarbeid med næringslivet om å nå klimamålene i byen. Nettverkets møteplasser er knyttet opp mot kommunens klimamål og klimastrategi. På møtene informerer kommunen om klimaarbeidet, mens bedrifter deler erfaringer med beste praksis, og gir innspill til kommunens pågående eller planlagte klimatiltak. I 2023 arrangerte nettverket ti egne møter samt to møter på Arendalsuka sammen med Klimapartnere. Årets største møteplass var toppledersamlingen på Munchmuseet i juni, der 150 ledere fra medlemsbedriftene deltok. To nettverksmøter ble arrangert, vår og høst, sistnevnte på Oslo rådhus der ny byrådsleder og byråd for miljø og samferdsel fikk møte nettverket. Gjennom spissede fagforum samler nettverket bransjeaktører til samtaler om klimatiltak i sentrale sektorer, og i 2023 ble det opprettet et eget fagforum for energi.

Foto: Florian Frey/Visit Oslo

Oslo og næringslivet i klimapartnerskap: «Næring for klima» engasjerer over 150 bedrifter i felles innsats for å nå byens klimamål.

Næring for klima hadde ved utgangen av året 150 medlemsbedrifter samt 15 søkere som ventet på signering av klimakontrakten. Partnerskap ble introdusert som nytt medlemsnivå i 2022, og ved utgangen av 2023 har ca. 20% av medlemmene inngått partnerskap. Partnervirksomhetene har tettere dialog med og oppfølging fra kommunen, og rapporterer åpent på klimamål, tiltak og klimaregnskap gjennom [Klimapartneres portal](#). Gjennom partnerkontingent bidrar de også til å medfinansiere driften av partnernettverket. Andelen partnere ved utgangen av 2023 er i tråd med planen, og nettverket har mål om å videre øke andelen partnere fremover.

Gjennom året etterstreber Næring for klima å ta opp temaer knyttet til alle Oslos klimamål, og i slutten av 2023 samarbeidet Bymiljøetaten og Klimaetaten om en kampanje særskilt rettet mot indirekte utslipp. Kampanjen #grøntgrep oppfordret bedrifter til å dele eksempler på «grønne grep» som reduserer indirekte utslipp. Prosjektet ble gjennomført som en kampanje på LinkedIn, og ble lansert i forbindelse med Ombruksuka i slutten av november. Målet for kampanjen var å øke kunnskapen om hvilke tiltak bedrifter kan ta, og inspirere flere til å gjøre mer for å kutte utslipp i sine verdikjeder. 19

virksomheter med til sammen 1,2 millioner følgere på LinkedIn tok utfordringen, og det antas derfor at budskapet har nådd mange.

Kartlegger kapitalbehov og nye finansielle virkemidler rettet mot næringslivet

Næringslivet spiller en avgjørende rolle i å løse klima- og naturkrisen. Det er behov for rask omstilling for å kutte klimagassutslipp og redusere annen negativ påvirkning på natur og økosystemer. Bedrifter og forretningsmodeller basert på fossil energibruk må erstattes med nye, bærekraftige alternativer. Oslo har mål om å lede an i dette arbeidet. Gjennom et tett samspill med næringslivet har Oslo allerede gjort store framskritt for å realisere blant annet karbonfangst, utslippsfri mobilitet og bygge- og anleggsvirksomhet i stor skala. Men klima og miljømål berører store deler av økonomien, og framover må en større bredde av næringslivet mobiliseres. Rask omstilling innebærer høy risiko og medfører behov for store investeringer for berørte bedrifter. God tilgang på risikokapital er en forutsetning for å lykkes.

New York har nylig lansert nye mål og rammer for byens pensjonsfond. London, Paris og flere andre byer har etablert grønne investeringsfond for å styrke tilgangen på kapital for næringslivet. Klimaetaten har derfor invitert Oslo pensjonsforsikring og Hafslund til å delta i en arbeidsgruppe som skal undersøke om Oslo kommune kan utvikle nye finansielle virkemidler som ledd i Oslos klimapolitikk, herunder nytt grønt investeringsfond. Arbeidsgruppen ble etablert i september og har hatt tre møter i 2023. Thema Consulting er engasjert for å bidra med faglig underlag. Etter planen skal arbeidet munne ut i en rapport med anbefalinger våren 2024.

Klimaomstillingen må være rettferdig

For å lykkes med klimaomstillingen må omstillingen være rettferdig. Bystyret ønsker at klimaomstillingen skal bidra til å skape en sunn, trivelig og velfungerende by uten store sosiale forskjeller og med renere luft og vann i Oslo. Klimaetaten har i 2023 derfor systematisert arbeidet med rettferdig klimaomstilling, og jobber med dette under de tre knaggene fordelingseffekter, anerkjennelse og deltakelse. Fordelingseffekter av klimatiltakene er omtalt i klimabudsjettet og analyseres i utvikling og videreutvikling av klimatiltak. I 2023 har Klimaetaten i samarbeid med

Foto: Ronny Boysen

I fjor fikk 6,200 elever besøk av en klimapilot. Hele 97 % av lærerne melder tilbake at de er tilfredse med opplegget, noe som beviser relevansen og suksessen med klimapilotene.

Bymiljøetaten og Plan- og bygningsetaten blåst liv i bydelsnettverk for klima og miljø, og hatt et møte i nettverket om indirekte utslipp og Ombruksuka.

Som en del av arbeidet med klimabudsjettet har Klimaetaten hatt møter med Oslos brukerråd, og innspill fra brukerrådene brukes inn i arbeidet med klimabudsjettet. I 2023 ble Oslo en pilotby i C40s «Visible»-prosjekt. Sammen med Madrid og London skal Oslo jobbe med å styrke kunnskapsgrunnet rundt gode, grønne jobber, rettferdig omstilling og karbonreduksjon i byggebransjen.

Skolene gir toppkarakter til klimapilotene

I år har 6 200 elever på ungdoms- og videregående skoler i Oslo, fått høre om klimautfordringer og -løsninger, av en klimapilot. Tallet er rekordhøyt, og viser at klimasaken er svært relevant for skolene. Hvert halvår lages en oppsummering av hvordan skolene vurderer foredragene. Tallene for høsten er ikke klare, men for våren 2023 er andelen lærere som sier de er svært fornøyde på hele 97 prosent. I tillegg mener 92 at pilotene formidler stoffet på

en god måte. Klimapilotene, er en del av satsingen «Klimaløft i Osloskolen», som Klimaetaten og Utdanningsetaten har samarbeidet om siden 2019. Psst – Hvis du ikke gjør det allerede – følg «Klimapilotene» - Julie, Julie, Hauk, Margret og Racha - på Instagram for smarte klimafakta og gode tips!

Digitalisering og analyse av tilskuddsdata

I 2023 har Klimaetaten tatt i bruk Power BI for å sammenstille, analysere og visualisere data fra Klima- og energifondet. Dette er en prosess som tidligere har blitt gjort manuelt. Ved å ta i bruk et kraftig verktøy som Power BI har vi oppnådd mange fordeler. Automatisering av datainnsamling frigir mer tid til å jobbe med innovasjon og utvikling. Videre kan Power BI analysere store mengder data raskt og effektivt, noe som gjør det mulig å identifisere trender og mønstre i dataene på en bedre måte enn før. Ikke minst er sammenstillingen mer visuell, mer nøyaktig og mer tilgjengelig. Alt i alt gjør digitaliseringen av data fra Klima- og energifondet at Klimaetaten har blitt en mer datadreven etat, som jobber mer effektivt og kan bruke mer tid på innovasjon.

Klimaetaten tar i bruk kunstig intelligens

I siste halvdel av 2023 har utviklingen innen generativ kunstig intelligens (KI) skutt fart, og Klimaetaten har vært opptatt av å omfavne dette for å kunne utnytte kraften i KI. For å sikre at KI brukes på en trygg måte er risikonivået kartlagt, og alle ansatte og ledere har fått en innføring i interne retningslinjer for bruk. Klimaetaten har opprettet et KI-team som vil være spydspissen i å bruke KI for å effektivisere våre prosesser. Copilot er allerede tatt i bruk av ansatte, og arbeidet med å effektivere og automatisere arbeidsprosesser vil fortsette inn i 2024. Viktige satsingsområder her vil være å få KI inn i arbeidsverktøyene våre, og utvikle kunstig intelligente chatboter som kan være til hjelp både for ansatte, kommunale virksomheter, innbyggere og andre aktører.

Klimaetaten ser at digitalisering og kunstig intelligens vil spille en sentral rolle i arbeidet med klimastyring og -ledelse. Hittil har vi bare har fått en forsmak på mulighetene som vil utvikle seg.

Foto: Bildet er laget ved hjelp av kunstig intelligens

Klimaetaten innoverer med kunstig intelligens: Effektiviserer prosesser og forbedrer tjenester med kunstig intelligens og dedikerte KI-team.

2.2 Måloppnåelse (jf. virksomhetens «Måltabell» i Dok. 3 /kommunens vedtatte budsjett)

2.2.1 Måloppnåelse, kapittel 771 Klimaetaten

Tabell 2.2a Måltall for tjenesteproduksjon kap. 771 Klimaetaten

Resultatindikator	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Utslippsreduksjon i prosent sammenlignet med utslippsnivået i 2009	28 %	28 %	52 %	N/A	Se kommentar
Kvantifiserte utslippsreduksjoner presentert i Klimaetatens innspill til klimabudsjett (prosent av nødvendige kutt for å nå målet)	65 %	64 %	100 %	69 %	- 18 pp Se kommentar
Antall gjennomførte klimatiltak i samarbeid med Oslo kommunes virksomheter	21	24	27	N/A	Se kommentar
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer direkte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	48 %	48 %	55 %	49 %	- 6 pp Se kommentar
Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer indirekte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen)	29 %	30 %	35 %	30 %	- 5 pp Se kommentar
Andel bedrifter som har satt egne mål for reduksjon av klimagassutslipp (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	22 %	23 %	25 %	31 %	+ 6 pp
Andel bedrifter som stiller klima- og miljøkrav til sine underleverandører (målt i den årlige næringslivsundersøkelsen)	53 %	53 %	55 %	58 %	+ 3 pp

Kommentar til resultatindikatorene

Utslippsreduksjon i prosent sammenlignet med utslippsnivået i 2009:

Klimagassregnskap for 2023 blir først tilgjengelig ved årskiftet 2024/2025.

Resultatet for 2022 er lagt inn, og resultatet for 2021 er korrigert (jf. tidligere rapportering) etter endringer i Miljødirektoratets klimagassregnskap bakover i tid.

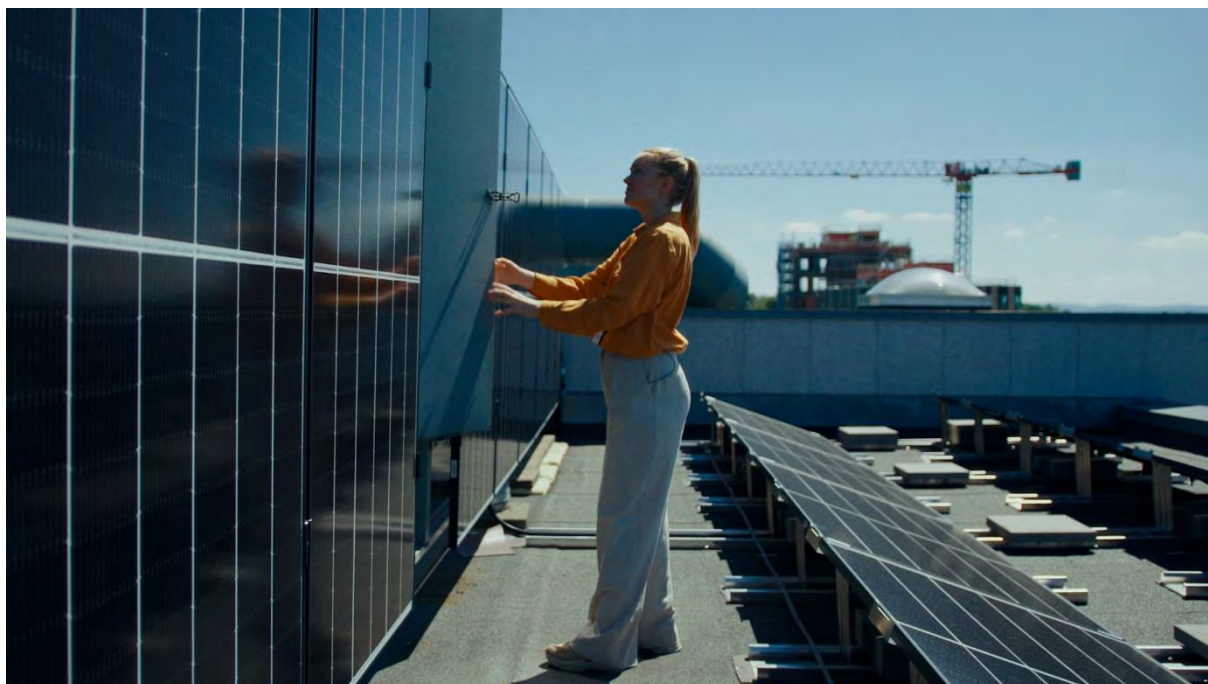
Kvantifiserte utslippsreduksjoner presentert i Klimaetatens innspill til klimabudsjett:

For å nå utslippsrammen for 2024 må utslippene reduseres med 57 % sammenliknet med 2009. De vedtatte virkemidlene i Klimabudsjett 2024 (inkludert referansebanen) er anslått til å gi en reduksjon på 39 % i 2024 sammenliknet med 2009. Dette gir et gap på 18 prosentpoeng mellom utslippsrammen og de vedtatte virkemidlene i 2024, tilsvarende 259 000 tonn CO₂e. Anslått reduksjon utgjør dermed 69 % av nødvendig utslippskutt i 2024 for å nå utslippsrammen.

Klimaetatens innspill inneholder også flere tiltak og virkemidler som vi antar vil ha en effekt på utslippene, men hvor usikkerheten i tallgrunnlaget er vurdert som for stor til at effekten kan tallfestes. Det er derfor grunn til å tro at det reelle tallet vil være høyere enn 69 %. Det er behov for å styrke og utvikle nye tiltak og virkemidler.

Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer direkte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen): Indikatoren og måltallet er basert på svar fra Klimaundersøkelsen som ble gjennomført våren 2023. Resultatet viser et negativt avvik på 5 prosentpoeng fra måltallet, men som er stabilt med resultatene fra 2022

Andel av befolkningen som allerede har gjort klimatiltak som reduserer indirekte utslipp (målt i den årlige klimaundersøkelsen): Indikatoren og måltallet er basert på svar fra Klimaundersøkelsen som ble gjennomført våren 2023. Resultatet viser et negativt avvik på 5 prosentpoeng fra måltallet, men som er stabilt med resultatene fra 2022

2.2.2 Måloppnåelse, kapittel 770 Tilskudd til klima- og energitiltak

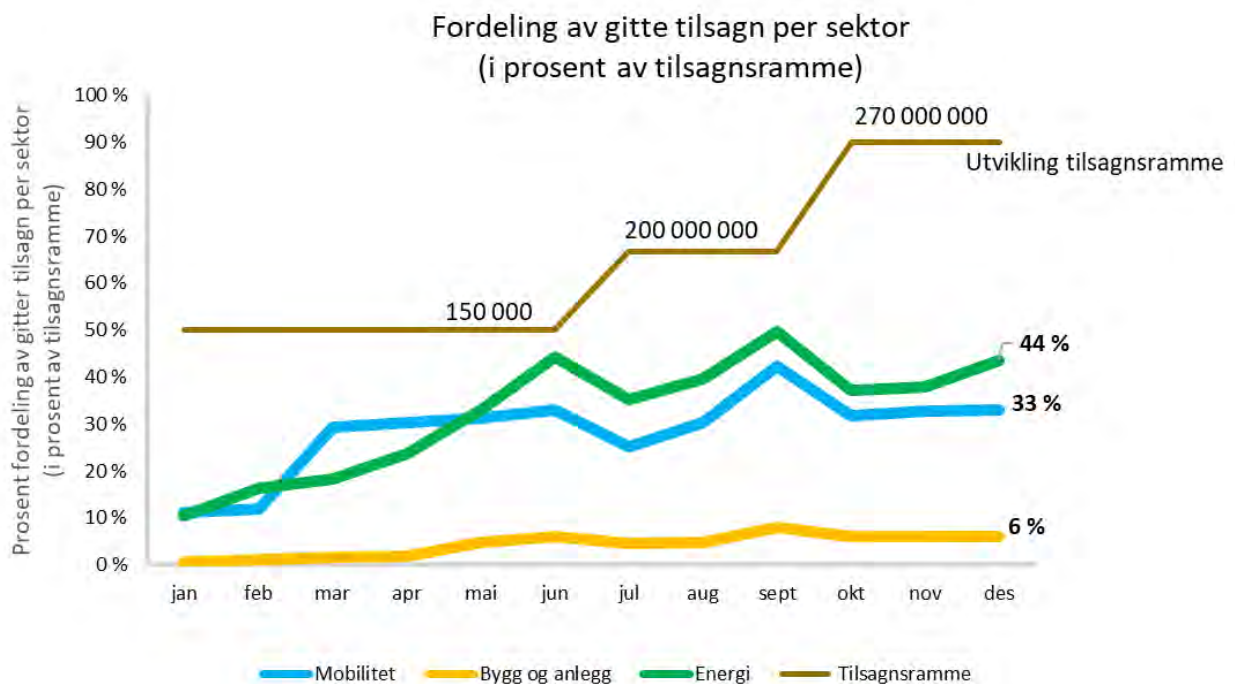
Antall gjennomførte klimatiltak i samarbeid med Oslo kommunes virksomheter:

Virksomhetene i kommunen rapporterer på gjennomføringen av klimatiltak i sine årsberetninger. Resultatene for 2023 er derfor ikke tilgjengelige før disse er levert og sammenstilt.

Klimatilskudd er et viktig virkemiddel i omstillingen av Oslo til en utslippsfri by innen 2030. For mer informasjon om viktige bidrag klimatilskuddene har hatt på ulike områder i 2023, se nærmere omtale under punktet 2.1.1 Resultater 2023. I avsnittet under følger en redegjørelse av måloppnåelse på mål og indikatorer for klimatilskuddene i 2023.

Tabell 2.2b Måltall for tjenesteproduksjon kap. 770 Tilskudd til klima- og energitiltak

Resultatindikator	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Summen av tilsagnsbeløp gitt i løpet av budsjettåret som andel av tilsagnsrammen	48,8 %	100 %	100 %	82,6 %	-17,4 pp
Andel av tilsagnsrammen rettet mot transportsektoren	31%	34 %	40 %	32,9%	-7,1 pp
Andel av tilsagnsrammen rettet mot bygg- og anlegg	2,3%	15,4 %	10 %	6,1 %	-3,9 pp
Andel av tilsagnsrammen rettet mot energibesparende tiltak	16%	50,6 %	30 %	43,6 %	+13,6 pp

Kommentar til resultatindikatorene

«Summen av tilsagnsbeløp gitt i løpet av budsjettåret som andel av tilsagnsrammen»

I løpet av 2023 har Klimaetaten gitt 223,3 millioner kroner i tilsagn gjennom tilskuddsordningene under Klima- og energifondet. Dette tilsvarer 82,6 prosent av tilsagnsrammen på 270 millioner kroner. I løpet av 2023 ble tilsagnsrammen økt to ganger på grunn av stor etterspørsel etter tilskudd fra fondet. Den opprinnelige tilsagnsrammen for året var på 150 millioner kroner. Allerede i mai lå etaten an til å nå tilsagnsrammen, og bystyret økte derfor rammen til 200 millioner kroner i revidert budsjett. Tilsagnsrammen på 200 mill. kroner ble nådd i september. Vi hadde da nådd 3 av 4 indikatorene, med hhv. 50 prosentandel til energi og 42 prosentandel på mobilitet. På bygg- og anleggsektoren hadde vi en måloppnåelse på 8 prosent. For at innbyggere og bedrifter i Oslo fortsatt skulle kunne søke om tilskudd til gjennomføring av klima- og energiltak, ble tilsagnsrammen økt på nytt i oktober til 270 millioner kroner.

Samtidig med at tilsagnsrammen ble økt, lanserte Enova nasjonale tilskuddsordninger for energiforbedring i borettslag, sameier og for bedrifter. Siden Klimaetaten ikke skal gi tilskudd til samme tiltak som Enova, avsluttet etaten sine energiordninger til samme målgrupper. Ordningene som ble avsluttet stod for en stor andel av gitte tilsagn. Nedleggelse av disse ordningene førte til at utviklingen i gitte tilsagn gikk saktere enn forventet da tilsagnsrammen ble økt til 270 millioner kroner på slutten av året. Resultatet for året ble at vi gav 223 millioner kroner i tilsagn. Fortsatt et rekordår, men vi nådde ikke den siste økningen i tilsagnsrammen. Dette fikk konsekvenser for måloppnåelsen av indikatorene som måler andel tilsagn av tilsagnsramme. Se tabell for endelig resultat. Se figur under for utviklingen av måloppnåelse av indikatorene gjennom året.

«Andel av tilsagnsrammen rettet mot transportsektoren»

Ved utgangen av året har 33 prosent av tilsagnsrammen gått til mobilitetssektoren. Måltallet for denne sektoren var minimum 40 prosent. Målet for sektoren ble nådd da tilsagnsrammen var 200 millioner kroner, men med økt tilsagnsramme ble resultatet noe under måltallet. Til tross for at måltallet ikke ble nådd, ble det delt ut vesentlig mer i tilsagn i denne sektoren enn tidligere. Nesten 89 millioner kroner ble gitt i tilsagn til ordningene under mobilitet. Store tilsagn til ordningene for offentlig tilgjengelig hurtiglading av tunge kjøretøy og biogasstasjoner utgjør en vesentlig andel av gitte tilsagn innen denne sektoren.

«Andel av tilsagnsrammen rettet mot bygg- og anlegg»

Måltallet for sektoren ble i revidert budsjett nedjustert fra minimum 20 prosent til minimum 10 prosent. Ved utgangen av året er 6 prosent av tilsagnsrammen gitt til bygg- og anleggssektoren. Dette tilsvarer ca. 16 millioner kroner. Med opprinnelig tilsagnsramme for året, ville måltallet vært nådd.

«Andel av tilsagnsrammen rettet mot energibesparende tiltak»

Måltallet for sektoren om at minimum 30 prosent av tilsagnsrammen skal gå til sektoren, ble nådd i mai. Ved årsslutt har 44 prosent av tilsagnsrammen gått til sektoren. Dette tilsvarer ca. 118 millioner kroner i tilsagn til energieffektivisering.

Grafen nedenfor viser gitte tilsagn per sektor som andel av tilsagnsrammen. Økning i tilsagnsrammen i oktober fra 200 til 270 millioner kroner påvirker måloppnåelsen innenfor alle sektorer. Dette påvirker også resultatindikatoren *Summen av tilsagnsbeløp gitt i løpet av budsjettåret som andel av tilsagnsrammen*. I rapportering for 2. tertial var prognosen på 100 prosent, og dette ble nådd i løpet av september. Etter økningen i tilsagnsrammen i oktober ble det endelige resultatet at 83 prosent av tilsagnsrammen ble delt ut i tilsagn i 2023.

Tilsagn per ordning i 2023

Når Klimaetaten gir tilsagn om støtte, er det et løfte om at mottaker skal få utbetaling, gitt at tiltaket blir gjennomført på riktig måte. Selve tilskuddet blir først utbetalt når tiltaket er ferdigstilt. Tilsagn har normalt en varighet på inntil to år. Antall tilsagn og antall utbetalinger i løpet av et kalenderår vil derfor avvike fra hverandre. Utbetalingene i tabellen under vil derfor inneholde utbetalinger fra tilsagn gitt for inntil to år tilbake. Videre vil mange av sakene Klimaetaten ga tilsagn til i 2023 bli utbetalt i løpet av de neste par årene, frem til ferdigmeldingsfristen går ut.

Tabell 2,4 under viser fordeling av tilsagn, og hvor mye penger Klimaetaten har gitt i tilsagn til hver ordning. Tabell 2,5 gir en oversikt over utbetaling per tilskuddsordning. I 2023 ble det utbetalt 61,5 millioner kroner i klimatilskudd.

Tabell 2.4 Tilsagn per tilskuddsordning

Tilskuddsordning	Antall tilsagn	Tilsagn (kroner)	Opprettet/avsluttet i 2023
Mobilitet			
Biogasstasjoner	3	22 780 017	Avsluttet i september
Elektrisk lastesykkel til bedrifter	139	2 102 509	
Elektrisk lastesykkel til privatpersoner	666	9 990 000	Lansert og avsluttet i august
Hurtiglading av el-varebil	1	833 395	
Klimasmarte jobbreiser	19	1 062 843	Avsluttet 31.12
Ladeinfrastruktur i bedrifter			Avsluttet i mai, men videreført i ordningen Lading av elvarebil
Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier	120	7 957 229	
Ladestasjon til elektrisk drosje	93	927 358	
Lading av elvarebil*	7	898 875	Lansert i mai
Lading av lastebil og buss	1	47 000	
Offentlig tilgjengelige hurtigladere for tunge kjøretøy	5	40 495 468	Avsluttet i mars
Sykkelpiggdekk	526	526 000	Avsluttet i februar
Trygg sykkelparkering i brl. og sameier	26	1 306 046	Avsluttet 31.12
FoU og pilot			
Sum mobilitet		88 926 740	
Bygg og anlegg			
Elektriske motorredskaper	23	11 209 326	
Konseptstudie for utslippsfri anleggsplass	2	174 800	Avsluttet 31.12
Mobile ladestasjoner til byggeplass	4	5 000 000	Avsluttet i mai
FoU og pilot	1	90 000	
Sum bygg og anlegg		16 474 126	
Energi			
Isolasjon og bytte av vinduer og dører i private boliger (del av energikampanje 2023)	850	41 173 197	Avsluttet 31.12
Isolasjon og utskifting av vinduer og dører i borettslag og sameier	126	42 011 827	Avsluttet i oktober
Isolasjon og utskifting av vinduer og dører i borettslag og sameier (del av energikampanje 2023)			Avsluttet i oktober
Solcelletilskuddet for borettslag og sameier (del av energikampanje 2023)	24	17 919 842	Avsluttet i oktober
Solcelletilskuddet for yrkesbygg (del av energikampanje 2023)	31	16 301 700	Avsluttet i oktober
FoU og pilot	1	500 000	
Sum energi		117 906 566	
Totalsum	2 668	223 307 432	

*Totalt for både Lading av elvarebil og Ladeinfrastruktur i bedrifter

Utbetaling per ordning i 2023

I 2023 ble det til sammen utbetalt 61,9 millioner kroner i tilskudd fra Klima- og energifondet. Dette er en vesentlig økning fra de siste årene. Effekten av gitte tilsagn i 2022 har begynt å vise seg og det forventes at utbetalingene fortsetter å øke også i 2024. Cirka halvparten av utbetalingene har gått til energisektoren, den andre halvparten er omtrent likt fordelt mellom mobilitet og bygg og anlegg. De største økningene ser vi for ordningene *Mobile ladestasjoner til byggeplass* og *kampanjeordningene innen energi*.

Tabell 2.5 Utbetalt tilskudd per tilskuddsordning

Tilskuddsordning	Utbetalt beløp (kroner)
Mobilitet	
Biogasstasjoner	
Elektrisk lastesykkel til bedrifter	496 604
Elektrisk lastesykkel til privatpersoner	1 347 776
Hurtiglading av el-varebil	1 000 000
Klimasmarte jobbreiser	23 000
Ladeinfrastruktur i bedrifter	95 393
Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier	9 064 471
Ladestasjon til elektrisk drosje	166 300
Lading av lastebil og buss	1 099 434
Offentlig tilgjengelige hurtigladere for tunge kjøretøy	
Piggdekk og sykkelservice i bedrifter	4 343
Sykkelpiggdekk	1 044 794
Trygg sykkelparkering i borettslag og sameier	1 084 511
FoU og pilot	
Sum mobilitet	15 426 626
Bygg og anlegg	
Elektriske motorredskaper	3 737 526
Konseptstudie for utslippsfri anleggs plass	74 800
Mobile ladestasjoner til byggeplass	11 352 639
FoU og pilot	1 000 000
Sum bygg og anlegg	16 164 965

Energi

Energiforbedring i boliger	200 788
Isolasjon og bytte av vinduer og dører i private boliger (del av energikampanje 2023)	7 267 226
Isolasjon og utskifting av vinduer og dører i borettslag og sameier (inkluderer kampanje 2023)	12 954 186
Solcelletilskuddet (inkluderer kampanje 2023)	9 888 263
FoU og pilot	
Sum energi	30 310 463
Tilbakeført avsetning fra 2022	-416 435
Avsetning 2023 – ferdigmeldte tilskudd som utbetales i 2024	409 530
Totalsum	61 895 149

Tabell 2.1 Nøkkeltall for tjenesteproduksjon kap. 770 Tilskudd til klima- og energiltak

Nøkkeltall	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall normalladepunkt muliggjort gjennom tilskudd	15 572	16 202	10 690	7 642	5 944
Antall bedrifter, borettslag og sameier som har tilrettelagt for økt bruk av sykkel eller aktiv jobbreise	56	97	129	117	73
Antall kWp med lokal energiproduksjon som er installert gjennom tilskudd	522	1 172	283	750	6 493
Antall borettslag, sameier og privatboliger som har gjennomført energiforbedringstiltak	683	572	378	81	289
Antall elektriske motorredskaper som har blitt kjøpt inn til bruk i Oslo	0	0	4	4	15
Antall byggeplasser det blir gjennomført konseptstudie for utslippsfri anleggsplass på	0	0	3	2	1
Antall hurtigladepunkt muliggjort gjennom tilskudd	0	0	3	12	6
Antall FoU/pilotprosjekter som har blitt gjennomført	1	5	7	5	1
Samlet tilsagn gitt for året (mill. kr.)	62,8	61,5	58,5	120	223
Utbetalt tilskudd for året (mill. kr.)	52,3	69,4	37,3	26,8	61,9

2.3 Styring og kontroll

Klimaetaten følger opp mål og resultater gjennom året med godt etablerte prosesser. Klimaetaten følger et årshjul for utarbeidelse av kvartals- og tertialrapporteringer, og følger opp alle oppgaver som er tildelt i tildelingsbrevet, samt nye oppdrag gjennom året. Tildelt budsjett og overordnede mål er grunnlaget for arbeidet til etaten og det gjennomføres risikovurderinger av mål og resultatindikatorer.

Internkontroll

Arbeid med internkontroll og informasjonssikkerhet er viktig og arbeidet for et gitt år planlegges i virksomhetsplanen. I 2023 ble det gjennomført en årlig intern kartlegging av sentrale områder i administreringen av etaten. Fagområdene som ble prioritert i denne runden var IKT, arkiv, korrupsjon og mislighold, HR og personal, økonomi og tilskuddsforvaltning. Kartleggingen inkluderte gjennomgang av rutiner i samarbeid med ansvarlige for de ulike områdene, risikovurderinger og en samlet vurdering av status. Dette arbeidet ga god innsikt og identifiserte flere tiltak som er prioritert i 2023 og som etaten skal fortsette å følge opp i 2024.

For arbeid med informasjonssikkerhet og personvern har Klimaetaten gjennomført den årlige rapporteringen på ledelsens gjennomgang, og virksomhetsleders egenerklæring, til byråd for finans og byrådsavdeling for miljø- og samferdsel. Videre er det gjennomført personvern-vurderinger ved alle nye behandlinger av personopplysninger. I 2023 ble det gjort 3 vurderinger, både med lav/middels og høy risiko.

Klimaetaten har god oversikt over IKT-systemer og personopplysninger vi behandler. Etaten har et styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern, som sikrer at etaten har rutiner, roller og ansvarsfordeling for ulike hendelser.

Det er meldt inn 4 avvik i 2023 med lav eller middels grad av alvorlighet. Avvikene gjaldt forsøk på phishing/spoofing, feilutbetaling og et tilfelle av eksponering av personopplysninger. Sistnevnte ble meldt til Datatilsynet.

Tabell 2.3 Internkontroll

Spørsmål	Ja	Delvis	Nei	Hvis nei eller delvis, kommenter
Er det etablert et risikobasert helhetlig system for internkontroll i virksomheten?	x			
Er det etablert tiltak og kontrollaktiviteter som følge av risikovurderingen og er tiltakene fulgt opp?	x			
Er det utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer på viktige områder/prosesser basert på en vurdering av risiko?	x			
Etterleves rutinene og prosedyrene i virksomheten?	x			
Er alle vesentlige avvik, spesielle hendelser og svakheter fulgt opp?	x			
Er alle anmerkninger fra tilsyn, eksternrevisor, internrevisor og lignende fulgt opp?	x			
Oppsummert: Internkontrollen er utformet slik at virksomheten har målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholder lover og regler.	x			

3 SAMMENLIGNING AV BUDSJETT OG REGNSKAP

3.1 Driftsregnskap

Kap. 771. Klimaetaten

Tabell 3.1a Driftsregnskap for kap. 771 Klimaetaten

Artsgrupper	I Regnskap 2023	II Dok. 3 2023*	III Regulert bud. 2023	IV Regnskap 2022	V Avvik 2023 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter	44 458 758	43 311 000	44 257 007	39 357 117	-201 751
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	22 373 900	10 479 000	22 609 713	17 047 378	235 813
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	3 617 559	3 741 000	3 600 000	4 315 158	-17 559
400-499 Overføringsutgifter	9 649 634	3 077 000	14 606 000	15 663 354	4 956 366
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner	70	0	0	505	-70
Sum driftsutgifter	80 099 921	60 608 000	85 072 720	76 383 511	4 972 799
600-699 Salgsinntekter	-6 612 083	-700 000	-3 970 920	-2 895 671	2 641 163
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse	-8 866 262	-5 139 000	-8 312 800	-7 638 431	553 462
800-899 Overføringsinntekter uten krav til motytelse	-402 970	-133 000	-1 160 000	-378 663	-757 030
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-15 881 315	-5 972 000	-13 443 720	-10 912 765	2 437 595
Kapitlets nettoresultat	64 218 607	54 636 000	71 629 000	65 470 747	7 410 393

Årsaksforklaring til avvik mellom regulert budsjett 2023 og regnskap 2023

Kapittelets nettoresultat

Avviket mellom årsregnskap og regulert budsjett for 2023 viser et mindreforbruk på 7,4 millioner kroner, hvorav 5,2 millioner kroner var resterende midler for prosjektet Klimavennlig jobbreiser og 0,8 millioner kroner er øremerkede, statlige prosjektmidler.

100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon

Mindreforbruk på 0,2 millioner kroner skyldes i hovedsak lavere utgifter til tiltaksutredninger og bruk av konsulenttjenester, samt mindre kjøp av medieflater til markedsføring.

400-499 Overføringsutgifter

Avvik mellom regnskap og budsjett er knyttet til prosjektet Klimavennlig jobbreiser, og lavere utbetalinger av tilskudd enn budsjettet på 5 millioner kroner.

600-699 Salgsinntekter

Merinntektene på 2,6 millioner kroner skyldes hovedsakelig overføring av budsjettmidler for prosjektet "Energiforsyning i nullutslippsbyen" på 2 millioner kroner fra NOE. Resterende 0,6 millioner kroner skyldes noe høyere inntekter for lønnskostnader som har blitt finansiert av BLK enn budsjettet.

700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse

Avvik mellom regnskap og budsjett skyldes hovedsakelig at mva-kompensasjon er høyere enn budsjettet, samt at noe tilskudd er regnskapsført her mens budsjett ble lagt under 800-899.

800-899 Overføringsinntekter uten krav til motytelse

Mindreinntekten skyldes at refusjon for lønnskostnader til prosjektet MOVE21 ble lavere enn budsjettet. I tillegg er tilskudd som ble budsjettet her, regnskapsført under 700-799.

Redegjørelse for budsjettreguleringer i løpet av 2023 (differanse mellom Dok 3 og regulert budsjett)

Differanse i nettoresultat mellom budsjettene er på 17 millioner kroner. Dette skyldes overføring av mindreforbruk og særskilt øremerkede midler fra 2022 til 2023, samt kompensasjon for lønns- og prisvekst jfr. Byrådssak 119/23. Overført mindreforbruk fra 2022 var 2,6 millioner kroner, øremerkede midler for Klimavennlig jobbreiser var 13,5 millioner kroner og 1 millioner kroner var kompensasjon for lønns- og prisvekst, samt økning i arbeidsgiveravgift. I tillegg ble det gjort en reduksjon i rammen på 0,15 millioner kroner ifm. etablering av felles lønnstjeneste.

Årsaksforklaring til større avvik mellom regnskap 2023 og regnskap 2022

000-099 Lønn og sosiale utgifter

Avvik viser en økning på 5 millioner kroner. Årsak er hovedsakelig en økning i antall faste ansatte og helårsvirkning av midlertidige prosjektstillinger. I tillegg til lønnsvekst.

100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon

Kostnadene er økt med 5,3 millioner kroner. Dette skyldes en økning i konsulentbistand på 2 millioner kroner. I tillegg er det gjort en tilpasning av kontorlokalene til 1,5 millioner kroner, en økning i kompetanseutvikling på 0,6 millioner kroner, samt en økning i lisensutgifter for programvarer.

300-399 Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm.tj.produksjon

Reduksjon på 0,7 millioner kroner fra 2022 til 2023 skyldes hovedsakelig utgifter knyttet til Klimavennlig jobbreiser som i 2023 heller ble utbetalt som tilskudd under 400-499.

400-499 Overføringsutgifter

Avvik på 6 millioner kroner er knyttet til prosjekt Klimavennlig jobbreiser og lavere utbetalinger av tilskudd i 2023.

600-699 Salgsinntekter

Merinntektene på 3,7 millioner kroner skyldes hovedsakelig inntekt på 2 millioner kroner knyttet til prosjektet "Energiforsyning i nullutslippsbyen". I tillegg noe høyere inntekter for lønnskostnader som har blitt finansiert av BLK enn budsjettert, herunder helårsvirkning av nyansettelse fra 2022.

700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse

Økning i inntekter på 1,2 millioner kroner skyldes hovedsakelig en økning i statlige prosjekttilskudd. I tillegg har det vært en økning i mva-kompensasjon, men det har vært en tilsvarende reduksjon i sykelønnsrefusjon.

Kap. 770 Klima- og energifondet

Tabell 3.1b Driftsregnskap for kap. 770 Klima- og energifondet

Artsgrupper	I Regnskap 2023	II Dok. 3 2023*	III Regulert bud. 2023	IV Regnskap 2022	V Avvik 2023 (III-I)
000-099 Lønn og sosiale utgifter	12 394 870	10 963 000	12 339 544	11 359 037	-55 326
100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon	6 437 060	7 253 000	7 066 595	5 909 816	629 535
300-399 Kjøp av tjenester som erstatter komm.tj.produksjon	0	0	0	0	0
400-499 Overføringsutgifter	63 746 867	56 180 000	58 703 595	27 510 560	-5 043 272
500-599 Finansutgifter og finanstransaksjoner	0	0	0	286	0
Sum driftsutgifter	82 578 797	74 396 000	78 109 734	44 779 699	-4 469 063
600-699 Salgsinntekter	-25 000	0	0	-5 594	25 000
700-799 Overføringsinntekter med krav til motytelse	-1 331 292	-1 297 000	-900 000	-1 871 269	431 292
800-899 Overføringsinntekter uten krav til motytelse	0	-6 276 000	0	0	0
900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner	-18 033 713	0	-10 151 734	-8 753 206	7 881 979
Sum driftsinntekter	-19 390 005	-7 573 000	-11 051 734	-10 630 070	8 338 271
Kapitlets nettoresultat	63 188 792	66 823 000	67 058 000	34 149 629	3 869 208

Årsaksforklaring til avvik mellom regulert budsjett 2023 og regnskap 2023

Kapittelets nettoresultat

Avvik mellom regnskap 2023 og regulert budsjett viser et netto mindreforbruk på 3,9 millioner kroner. Dette er hovedsakelig knyttet til høyere renteinntekter på fondskapitalen enn budsjettet.

100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon

Avvik viser et mindreforbruk på 0,6 millioner kroner, og skyldes hovedsakelig lavere kostnader til konsulentbistand innenfor utredninger og innholdsproduksjon til markedsføring.

400-499 Overføringsutgifter

Merforbruk på 5 millioner kroner skyldes høyere utbetaling av tilskudd enn budsjettet.

900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner

Merinntektene på 7,9 millioner kroner skyldes at det var høyere renteinntekter for fondskapitalen enn budsjettet.

Redegjørelse for budsjettreguleringer i løpet av 2023 (differanse mellom Dok 3 og regulert budsjett)

Avvik på kapittelets nettoresultat mellom budsjettene er 0,2 millioner kroner, som følge av kompensasjon for pris- og lønnsvekst i revidert budsjett, jfr. byrådssak 119/23.

Årsaksforklaring til større avvik mellom regnskap 2023 og regnskap 2022

000-099 Lønn og sosiale utgifter

Kostnadene økte med 1 million kroner. Dette skyldes økt bruk av midlertidige ansatte til blant annet innholdsproduksjon, i tillegg til lønnsvekst.

100-299 Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tj.produksjon

Økte utgifter på 0,5 millioner kroner skyldes i hovedsak mer kostnader til annonsering og markedsføring av tilskuddsordninger.

400-499 Overføringsutgifter

Som følge av en stor økning i utbetaling av tilskudd, økte kostnadene med 36 millioner kroner.

900-999 Finansinntekter og finanstransaksjoner

Som følge av en generell økning i rentenivå, økte også renteinntektene på fondskapitalen med 9,3 millioner kroner fra 2022 til 2023.

3.2 Selvkostkapitlene

Klimaetaten har ingen selvkostkapitler.

3.3 Investeringsregnskap

Klimaetaten har ingen investeringsregnskap.

3.4 Investeringsregnskap på prosjektnivå

Tabell 3.4.1 Investeringsprosjekter for kap. 770 Klima- og energifondet

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Prosjekt- navn	Prosjekt- nummer	Arts- gruppe	Bystyre- vedtatt ferdig (kv/år)	Faktisk/ forventet ferdig (kv/år)	Dok 3 2023	Regulert budsjett 2023 (inkl. y.disp- fra 2022)	Regnskap 2023	Avvik (VII- VIII)	Kommen- tarer /årsak til avvik
Utlån	104074	9				7 545 000	2 686 087	10 213 087	*
Sum kap.770						7 545 000	2 686 087	10 213 087	

* Mindreforbruket fra 2022 er lagt inn som budsjett/Y-DISP (debet), men det eneste som føres er avdrag fra tidligere gitte Enøklån (kredit).

3.5 Noter i regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er ført etter de grunnleggende regnskapsprinsippene og god kommunal regnskapsskikk. Alle kjente utgifter og inntekter er tatt med i årsregnskapet. I tilfeller der inntekter eller utgifter ikke er mottatt er det regnskapsført beste estimat.

Note 2 Kapitalkonto

Spesifikasjon av kapitalkonto 2599001:

i kroner og øre	
Økning i formue (kreditposter i året)	Beløp
IB - Saldo pr. 01.01.2023	12 941 810,81
Aktivering av fast eiendom og anlegg	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	
Kjøp av aksjer og andeler	
Oppskrivning av aksjer og andeler	
Utlån	
Avdrag på eksterne lån	
Endring pensjonsmidler	
Endring arbeidsgiveravgift av pensjonsmidler	
Estimatavvik pensjonsmidler	
Sum pr. 31.12.23	12 941 810,81
Redusert formue (debitposter i året)	Beløp
Salg av fast eiendom og anlegg	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	
Salg av aksjer og andeler	
Nedskrivning av aksjer og andeler	
Avdrag på utlån (mottatte avdrag)	-2 686 086,95
Avskrivning sosiale utlån	
Avskrivning andre utlån	
Bruk av midler fra eksterne lån	
Endring pensjonsforpliktelser	
Endring arbeidsgiveravgift av pensjonsforpliktelse	
Estimatavvik pensjonsforpliktelser	
Finansiering av investeringsregnskapet	
UB - Saldo pr. 31.12.23	-10 255 723,86
Sum pr. 31.12.23	-12 941 810,81
Kontrollsum:	0,00

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipper, regnskapsestimat og korrigeringer av tidligere års feil

Det er ikke foretatt endringer i regnskapsprinsipper eller lignende i regnskapsåret 2023.

Note 4 Varige driftsmidler

Klimaetaten fører utlån som anleggsmidler. Utlånene gjelder enøkprosjekter, og er ikke gjenstand for avskrivninger.

Note 6 Utlån

Fram til og med 2015 ble det gitt lån med finansiering fra Klima- og energifondet til ENØK-tiltak. Etter dette har det ikke vært gitt nye tilsagn om utlån til dette formålet og Klimaetaten har i dag ingen forpliktelser til å yte nye utlån. Per 31.12.2023 utgjør resterende aktive lån 10,2 millioner kroner. Låntakerne er privatpersoner og borettslag/sameier.

Låntaker	Finansiert ved egne midler	Finansiert ved låneopptak	Vesentlige tap på utlån
Husholdninger (privatpersoner, borettslag/sameier)	10,2 millioner kroner		

Note 8 Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

Over kapittel 770 gir Klimaetaten tilsagn om tilskudd til gjennomføring av klima- og energitiltak gjennom Klima- og energifondet. Tilsagnene kan være gyldige i inntil to år og har et maksimalbeløp på 2 millioner kroner. Tilskudd blir ikke utbetalt før tiltakene er gjennomført og ferdig rapport er kontrollert og godkjent.

Klimaetaten er bundet av tilsagnet i hele gyldighetsperioden. Tilsagnsrammen for 2023 var 150 millioner kroner, før den deretter ble økt til 200 millioner kroner i revidert budsjett. Rammen ble nådd allerede i september, så derfor ble tilsagnsrammen økt ytterligere til 270 millioner kroner i oktober. I perioden før den siste økningen måtte Klimaetaten stoppe behandling av nye søknader. I denne perioden lanserte også Enova tilskuddsordninger for energiforbedring i borettslag, sameier og for bedrifter. Siden Klimaetaten ikke skal gi tilskudd til samme tiltak som Enova, avsluttet etaten sine energiordninger. Dette førte til at tilsagnssum ikke økte i samme tempo som tidligere i året. Ved årsslutt hadde Klimaetaten gitt ca. 223 millioner kroner i tilsagn for 2023. Totalt utestående tilsagn var ved slutten av 2023 ca. 215,5 millioner kroner.

Tilknyttet kapittel 771 har Klimaetaten signert leiekontrakt om kontorlokaler, gyldig til 30.06.2025, med Oslobygg KF. Utgiftene til husleie og felleskostnader var 3,6 millioner kroner i 2023. Ellers er det ingen vesentlige økonomiske forpliktelser her.

Note 21 Særskilt øremerkede midler**Bruk av særskilt øremerkede midler som ble overført fra 2022 til 2023 I hele kroner**

Kap. Nr.	Kap. navn	Pr.nr	Prosjekt- navn	Gruppe 1 eller 2 ^{a)}	Gr.lag for øre-merking ^{b)}	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Merknad ^{c)}
771	Klima-etaten	27710 001	Klima-vennlige jobbreiser	2	Dok 3 2020 (tidl. BYR 148/19)	13 496 000	8 244 462	5 251 538	Prosjekt avsluttet 2023.
SUM GR 2				2		13 496 000	8 244 462	5 251 538	

Bruk og overføring av særskilt øremerkede midler fra 2023 til 2024

Kap. Nr.	Kap. navn	Pr. nr	Prosjektets navn	Gruppe 1 eller 2 ^{a)}	Gr.lag for øre-merking ^{b)}	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Merknad ^{c)}
771	Klima-etaten	3771 0004	Foregangsby utslippsfri tungtransport	1		1 823 097	1 143 769	679 328	Prosjekt videreføres til 2024
771	Klima-etaten	3771 0005	Effekt- og energibehov utslippsfri BA	1		100 000	83 119	16 881	Prosjekt videreføres til 2024
771	Klima-etaten	3771 0006	Karbonbeholdning i storbyene	1		87 500	87 500	0	Prosjekt avsluttet 2023.
771	Klima-etaten	3771 0007	Styringssystem for indirekte utslipp	1		813 415	736 400	77 015	Prosjekt videreføres til 2024
SUM GR 1				1		2 824 012	2 050 788	773 224	
771	Klima-etaten	TOTALT		1		2 824 012	2 050 788	773 224	

Prosjektnummer 27710001 Klimavennlige jobbreiser:

I Dok. 3 2019 fikk Klimaetaten 25 millioner kroner for å utarbeide støtteordninger som skal fremme mer klimavennlige jobbreiser i kommunen. I byrådssak 148/19 ble midlene øremerket, men i bystyresak 185/19 ble midlene redusert med 20 millioner kroner. Klimaetaten stod derfor igjen med 5 millioner kroner i 2019. Prosjektet ble tilført nye 25 millioner kroner i Dok. 3 2020. Overføringen fra 2020 til 2021 var 24,5 millioner kroner som ubrukte midler, jfr. byrådssak 105/21. Det ble overført 18,4 millioner kroner fra 2021 til 2022, jfr byrådssak 119/22. I tillegg ble det tilført nye 10 millioner kroner til prosjektet i Dok 3 2022. Det ble overført 13,5 millioner kroner i øremerkede midler fra 2022 til 2023. Per september 2023 var alle midler delt ut, det vil si bundet opp i tilsagn. Dog ble tilsagn gitt for sykkelservice høst 2023 ikke fullt ut benyttet av tilsagnshaverne. I tillegg fikk Klimaetaten først beskjed i desember 2023 av Oslobygg at gitte tilsagn innenfor grønn jobbreiseordning ikke ville bli brukt opp, på tross av flere tilbakemeldinger om at disse vil bli fullt ut benyttet. Derfor ble resterende midler 5,2 millioner kroner ved prosjektets slutt ved utgangen av 2023.

Prosjektnummer 37710004 – Foregangsby utslippsfri tungtransport

Prosjektet ble startet i 2023. For året ble det utbetalt tilskudd på 1,78 millioner kroner. Prosjektet løper til 1. kvartal 2025 og det gjenstår 2 millioner i tilsagn.

Prosjektnummer 37710005 – Effekt- og energibehov utslippsfri BA

Prosjektet ble startet i 2023 og det ble utbetalt 200.000 kroner i tilskudd. Prosjektet avsluttes i 2024 og det gjenstår 150.000 i tilsagn.

Prosjektnummer 37710006 – Karbonbeholdning i storbyene

Klimaetaten overtok ansvaret for prosjektet i 2023 fra Bergen kommune. I 2023 ble det utbetalt et tilskudd på 350 000 kroner, samt at samarbeidskommunene bidro med 150 000 kroner. Prosjektet ble avsluttet i 2023.

Prosjektnummer 37710007 – Styringssystem for indirekte utslipp

Prosjektet ble startet i 2023. Så langt har det blitt utbetalt tilskudd på 680 000 kroner. Gjenstående tilsagn er på 800 000 kroner og prosjektet vil levere sluttrapport tidlig i 2025.

Note 22 Tap og avsetning til tap

Klimaetaten har ingen tap på fordringer i 2023, og kjenner heller ikke til forventede tap i fremtiden.

Note 26 Opplysninger om andre vesentlige forhold/transaksjoner*Tilskudd til Klima- og energiltak:*

I 2023 er det regnskapsført 61,9 millioner kroner til klima- og energiltak.

Utlån til Klima- og energitiltak:

Det er ikke utbetalt nye lån i 2023. Mottatte avdrag på 2,7 millioner kroner er ført i investeringsregnskapet.

Avsetning til klimautstilling:

Klimaetaten har utbetalt 2,99 millioner kroner til Universitetet i Oslo for produksjon av en flerårig klimautstilling i regi av Naturhistorisk Museum. Avtalen hadde en varighet på fire år da den ble signert i 2020. Det er tidligere utbetalt 7,5 millioner kroner.

Kostnader til konsulenttjenester:

Klimaetaten hadde i 2023 reelle konsulentutgifter på 11 millioner kroner. 7 millioner kroner til faglige tjenester, 1,8 millioner kroner til IKT-bistand og 0,4 millioner kroner til rekruttering. Resterende dreier seg om konsulentbistand til diverse oppgaver.

Næring for klima:

Inntekter fra partnerne i nettverket ble i 2023 på 0,7 millioner kroner.

Note 28 Fordringer og gjeld internt i kommunen som ikke inngår i mellomregningsforholdet

Fordringer/gjeld med kommunale foretak

Virksomhet - navn:	31.12.2023		i kroner og øre	
			Eget bilagsnummer	Motpartens bilagsnummer
	Fordringer (+)	Gjeld (-)		
Oslobygg KF		-229 150,41	11702951	10008057
Sum		-229 150,41		

Note 29 Vesentlige leieforpliktelser

Klimaetaten signerte i 2020 leiekontrakt med Omsorgsbygg KF - som i ettertid er lagt under Oslobygg KF. Avtalen KPI-justeres januar hvert år basert på november foregående år.

Type avtale	Årlig driftsutgift	i hele tusen kroner	
		Avtalen utløper	
Leasingavtale transportmidler			
Leiekontrakt lokaler	3 618		30.06.2025
Fast driftsavtale			

4 SÆRSKILT RAPPORTERING

4.1 Tiltak for å forbedre service overfor innbyggere og næringsliv

Klimaetaten er opptatt av et godt samarbeid med byens næringsliv i arbeidet for å nå kommunens klimamål. Klimaetaten har ansvaret for nettverket Næring for klima, og formålet med nettverket er å skape en arena for dialog og samarbeid mellom kommunen og næringslivet om å nå klimamålene, og å mobilisere næringsliv og andre virksomheter til aktivt å bidra til å nå Oslos klimamål mot 2030. Nettverket samler næringsliv og ulike deler av kommunen til læring, dialog og samarbeid om klimatiltak og løsninger. Næring for klima gjør det også enklere for bedrifter å komme i dialog med Oslo kommune om klimatiltak. Se nærmere omtale under punkt 2.2.2 Resultater 2023 for flere eksempler av samarbeid.

Klimaetaten har en kontinuerlig målsetting om å gjøre tilskuddsordningene i Klima- og energifondet bedre kjent og tilgjengelig for byens innbyggere og næringsliv, og vi har i 2023 markedsført ordningene både ovenfor næringsliv og innbyggere. På nettsiden klimatilskudd.no ligger det utfyllende informasjon om alle Klimaetatens tilskuddsordninger. Samtidig har Klima- og energifondet besvart en stor mengde henvendelser over telefon og epost. Klimaetaten startet i 2023 arbeidet med å fornye systemet hvor vi saksbehandler klimatilskudd. Nytt system vil forbedre søknadsopplevelsen for publikum.

4.2 Saksbehandlingstid

Klimaetaten saksbehandler søknader til klimatilskudd. Saksbehandlingen følger forvaltningsloven og byrådets retningslinjer for svarfrister i Oslo kommune. Restanselister i saksbehandlingssystemet til søknader for klimatilskudd gjennomgås regelmessig for å sikre at saker ikke blir liggende til behandling lenger enn nødvendig. Klimaetaten mottok i 2023 om lag 3 500 henvendelser på epost og omtrent 3 800 søknader gjennom det digitale saksbehandlingssystemet til etaten, KEFSYS. Svarfrist på generelle henvendelser via epost er satt til en uke, behandlingstid på søknader er satt til to uker og behandlingstid på ferdigmeldinger (anmodning om utbetaling av tilskudd i en sak) er satt til seks uker. Søknader og ferdigmeldinger som kommer på epost får foreløpig svar innen én ordinær arbeidsdag. I 2023 besvarte vi 883 henvendelser via Enøktelefonen, som hadde åpningstid tirsdager, onsdager og fredager fra 10:00 til 11:00 og 12:00 til 13:00.

4.3 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse

Klimaetaten har relativt lite tjenestekontakt med publikum og er en liten etat. Fokuset er derfor mest på vårt ansvar som arbeidsgiver for å sikre mangfold og tilrettelegging for egne ansatte. Som arbeidsgiver følges likestillings- og diskrimineringsloven (blant annet §6 Forbud mot diskriminering og §22 Rett til individuell tilrettelegging for arbeidssøkere og arbeidstakere) og andre førende dokumenter i Oslo kommune. Klimaetaten har utarbeidet handlingsplan for likestilling og mangfold som også omfatter funksjonsnedsettelse.

Klimaetaten ser på mangfold som en styrke og har et fokus på dette i alle rekrutteringsprosesser. Det legges vekt på fleksibel tilrettelegging av arbeidstid og arbeidsforhold dersom det er behov for det. Lokalene er tilpasset og tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse, både for publikum og for egne ansatte.

Tabell 4.3 Handlingsplan funksjonsnedsettelse

Områder fra handlingsplanen	Ja/nei
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse?	Ja, dette er innarbeidet som en del av handlingsplan for mangfold og likestilling.
Er det utarbeidet konkrete tiltak på handlingsplanens satsingsområder? 1)	Handlingsplanen har tiltak på seks hovedområder: Rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, karriere- og utviklingsmuligheter, tilrettelegging/ universell utforming, mulighet for å kombinere arbeid og familieliv, og kompetanseutvikling.
Tiltak gjennomført i 2023	
1.	Ledelsen har gjennomført Oslo kommunes kurs i Inkluderings- og mangfoldsledelse.
2.	Alle rekrutteringer gjennomføres etter handlingsplanens retningslinjer om innkalling av søkere med minoritetsbakgrunn, og funksjonsnedsettelse. Det gjøres ikke aldersdiskriminerende vurderinger og vi bruker rekruttering til å utjevne kjønnsbalanse der det ellers er like kvalifikasjoner.
3.	Ombygging av lokaler med ivaretagelse av universell utforming med bedre tilgang/bruksmuligheter for rullestol blant annet.

4.4 Universell utforming

Byrådssak 282/21 Strategi for universell utforming skal ligge til grunn for etatens arbeid. Vi har godt tilrettelagte lokaler, med trinnløs inngang fra gateplan og heis til vår etasje. I en ombygging/oppussing som be startet opp siste del av 2023 har vi blant annet utbedret tilgang for rullestolbrukere til kjøkken og fellesareal. Alle eventuelle tilpasninger og utskiftninger i lokalene skal ivareta prinsippene om universell utforming.

Vi er i en prosess med å oppgradere Klimaetatens nettsider med nytt design og nye funksjoner. I forkant av arbeidet gjorde vi i 2022 en gjennomgang av WCAG (Web Content Accessibility Guidelines). Avvikene som da ble avdekket blir ivaretatt og rettet på nettsidene. Noen endringer er implementert i 2023, mens resten vil være på plass når de oppgraderte sidene er klare tidlig i 2024.

4.5 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere (kommuneloven § 14-7, e og f)

Klimaetaten skal i sitt arbeid bidra til likestilling og mangfold, både intern og eksternt. Etatens ansatte skal som en del av dette møte samarbeidspartnere og publikum på en likeverdig måte uavhengig av kjønn, rase, etnisk bakgrunn og politisk eller religiøs oppfatning. Klimaetaten har begrenset publikumskontakt og har derfor ikke tilrettelagt tjenestetilbud i sitt samfunnsoppdrag. Arbeid med likestilling og mangfold er i hovedsak konsentrert om interne prosesser, og i rekrutteringsprosesser.

Klimaetaten har i 2023 revidert etatens lønnspolitikk i en prosess sammen med de tillitsvalgte i etaten. Å sikre like muligheter for lønns- og kompetanseutvikling har vært et av målene med revisjonen.

Tabell 4.5 Diskriminering

		Ja	Nei
Har virksomheten laget en plan for mangfold og likeverd - og mot diskriminering?		x	
Hvis ja - er dette	I en egen plan	x	
	I overordnede planer		
Hvis ja - gjelder plan og mål tiltak for alle diskrimineringsgrunnlag?			
Hvis nei, gjelder planen (mulig å krysse flere)?	Flerkulturelt mangfold	x	
	Kjønns- og seksualitetsmangfold		
	Funksjonsmangfold /universell utforming	x	
Har virksomheten gjennomført opplæring for sine ansatte?		x	
Hvis ja - gjelder dette (mulig å krysse av flere)?	Likeverdige tjenester		
	Representativ rekruttering	x	
	Holdningsarbeid		
Har virksomheten oppnevnt en OXLO-kontakt?		x	
Er muligheten til å klage på diskriminering gjort kjent e i virksomheten?		x	
Beskriv kort ett (eller flere) eksempel på beste praksis?			

4.6 Læringer

Klimaetaten har ikke hatt læringer i 2023.

4.7 Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS)

Klimaetaten gjennomfører regelmessig 10-faktor medarbeiderundersøkelse i likhet med alle virksomheter i Oslo kommune. Siden oppstart av etaten har vi gjennomført fem undersøkelser. Fra første undersøkelse i 2016 har vi hatt en jevnt positiv utvikling i denne undersøkelsen, fra et snitt på 3,7 til 4,4 de to siste gangene. Undersøkelsen følges opp på avdelingsnivå og gir et godt utgangspunkt for gode prosesser med god involvering på medarbeidernivå både i å tolke resultat og foreslå tiltak. Det å se resultatene i sammenheng over flere år gir et godt bilde av hvordan faktorer vi jobber med utvikler seg over tid, og om vi «treffer» med tiltakene. Som tabellen viser har noen faktorer holdt seg jevnt og stabilt høye (Indre motivasjon, Mestringstro og Fleksibilitetsvilje) og noen har utviklet seg fra ganske lavt til meget høye (Autonomi, Rolleklarhet og Relevant kompetanseutvikling).

10-faktor Klimaetaten fra 2016 til 2023:		Faktor	2016	2018	2019	2021	2023
1		Indre motivasjon	4,0	4,2	4,1	4,4	4,3
2		Mestringstro	4,1	4,1	4,3	4,4	4,5
3		Autonomi	3,5	4,1	4,1	4,5	4,7
4		Bruk av kompetanse	3,3	3,8	3,7	4,3	4,3
5		Mestringsorientert ledelse	3,7	3,7	3,7	4,3	4,3
6		Rolleklarhet	3,2	3,5	3,3	4,0	4,2
7		Relevant kompetanseutvikling	3,1	3,5	3,8	4,3	4,4
8		Fleksibilitetsvilje	4,6	4,5	4,4	4,6	4,7
9		Mestringsklima	3,5	3,8	3,8	4,3	4,4
10		Prososial motivasjon	3,9	4,4	4,5	4,6	4,6

Likestilling og mangfold i arbeidsgiverrollen

Klimaetaten har som mål å ha en jevnest mulig kjønnsbalanse i avdelingene og i etaten, men vi erfarer at i noen sammenhenger er søkermassen til stillinger ujevn, og til tider svært ujevn når det gjelder kjønnsfordeling. Kjønnsbalansen blant ansatte har blitt jevnere de siste årene, men det er fortsatt flere kvinner (70 prosent) enn menn (30 prosent) ansatt. Lønnsbalansen er har hatt en positiv utvikling totalt sett for etaten i forhold til 2022.

Tabell 4.7.1 Likestilling og mangfold

Tilstandsanalyse	Ja	Nei	Hvis nei, hvorfor ikke?
Har virksomheten i løpet av 2023 undersøkt om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling?*		Nei	Vi gjennomførte HMS-undersøkelse i 2023, og denne vil bli behandlet sammen med vernetjenesten i januar 2024. det vil da bli foretatt en risikovurdering.

Tabell 4.7.2. Kjønn og lønn

Kategori		Kjønnsbalanse			Lønnsbalanse		
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn (kr)	Kvinner (kr)	Kvinner andel av menn %
Totalt i virksomheten	2023	30	70	55	836	820	98
	2022	27,5	72,5	51	841	774	92
Toppleders ledergruppe inkl. toppleder	2023	50	50	4	1244	1268	102
	2022	50	50	4	1174	1183	101
Stillingskategori 1 Spesialkonsulent	2023	13	87	8	673	682	101
	2022	17	83	6	634	644	101
Stillingskategori 2 Spesialkonsulent II	2023	24	76	34	782	805	103
	2022	23	77	35	730	760	104
Stillingskategori 3 Seniorkonsulent	2023	44	56	9	1004	908	90
	2022	44	56	9	947	866	91

Tabell 4.7.3 Heltid, deltid mv.

	Alle	Heltid			Deltid			Ufrivillig deltid			Midlertidig ansatte		
	Totalt	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %
2023	55	43	26 %	74 %	5	40 %	60 %	-*	-	-	2	100 %	0 %
2022	51	40	25 %	75 %	4	50 %	50 %	-*	-	-	1	100 %	0 %

* Det har kommet frem ufrivillig deltid i en anonym undersøkelse og vi kan derfor ikke si noe om kjønnsfordeling. Antallet er 1.

Tabell 4.7.4 Likestillingsredegjørelse

Likestillings- og mangfoldstiltak*	Bakgrunn/ tilstand	Mål for tiltaket	Beskrivelse av tiltaket	Status på rapporterings-tidspunktet/målopp nåelse
Tiltak 1 omfatter rekruttering (Dersom det er like kvalifiserte søkere til stillinger skal vi forsøke å utjevne forskjeller i kjønnsbalanse, først og fremst på avdelingsnivå, men også på etatsnivå ser vi fordeler av jevnest mulig kjønnsbalanse).	Skjev fordeling på kjønn blant de ansatte i etaten (overvekt kvinner)	Utjevne forskjeller på avdelings- og etatsnivå	Vi bruker muligheten rekruttering gir til å utjevne forskjeller dersom kompetansen ellers er lik.	Kjønnsbalansen har blitt gradvis bedre, og enda noe bedre siden 2022. Vi ligger nå på fordeling 70 % kvinner og 30 % menn.

Tabell 4.7.5 HMS

	Ja	Nei	Hvis nei, kommentarer
Er det fastsatt oppdaterte mål på HMS-området for 2023?	Ja		
Med utgangspunkt i målformuleringene, er det utarbeidet tiltaksplaner/handlingsplaner?	Ja		
Er handlingsplaner/tiltaksplaner innpasset i de årlige budsjetter og økonomiplaner?	Ja		

ARBEIDSTID

Har virksomheten etablert rutiner og internkontroll for å sikre etterlevelse av arbeidsmiljølovens arbeidstids- bestemmelser og som fanger opp og retter eventuelle avvik som fremkommer, jf. rundskriv 31/2020?	Ja		
Har virksomheten løpende kontroll med arbeidstiden, både for å sikre at rammene for arbeidstid blir fulgt og for å sikre en vurdering av at arbeidstidsordningene er forsvarlig?	Ja		
Virksomheten bes oppgi antall brudd på arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser i 2023.	Antall: 11	Kommentar: Antall brudd på AML rapporteres til ledelsen månedlig. Det totale antall brudd fordeler seg på to hendelser, hvorav den ene står for ti av disse. Denne hendelsen var et internasjonalt møte i samband med FNs klimapanel sin rapport.	
Hvordan har virksomheten behandlet bruddene i AMU?	Kommentar: Bruddene er behandlet i egen sak 29. november (sak 6/2023)		
Har virksomheten involvert vernetjensten i arbeidet med oppfølging av brudd på arbeidstidsbestemmelsene?	Ja		

TRAKASSERING

Hva gjør virksomheten for å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold?	Det er ikke vurdert som noen stor risiko for at våre ansatte utsettes for dette hverken fra andre ansatte eller fra publikum/utenforstående. Lokaler er godt sikret, og vanlige varslingsrutiner dekker mulig risiko blant egne ansatte.
--	--

VOLD OG TRUSLER

Har virksomheten gjennomført risikovurdering som omhandler vold og trusler ved utførelse av arbeidet?	Ja		Det er ikke vurdert som noen stor risiko for at våre ansatte utsettes for dette hverken fra andre ansatte eller fra publikum/utenforstående. Lokaler er godt sikret, og vanlige varslingsrutiner dekker mulig risiko blant egne ansatte.
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner?	Ja		Ansatte er gjort kjent med beredskapsplan hvor dette omtales.
Har virksomheten iverksatt tiltak for å redusere risiko for vold og trusler?		Nei	Svært liten risiko og minimalt med publikumskontakt og ingen hendelser så langt i etatens historie. Avvik registreres i eget system (Compilo)
Har virksomheten rutiner for å sikre registrering av vold og trusler i HMS-modulen i HR-systemet?		Nei	Se over
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer nødvendig oppfølging av arbeidstaker som har vært utsatt for vold og trussel om vold?		Nei	Se over
Har virksomheten rutiner for å sikre varsling av dødsulykker og alvorlige ulykker til Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet?		Nei	Se over

Tabell 4.7.6 Sykefravær

Sykefravær i %	Resultat 2022	Mål 2023	Resultat 2023
Korttid (0-16 dager)	2,77		4,0
Langtid (17 - > dager)	4,16		2,8
Totalt	6,93	4 %	4,3

4.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

Klimaetaten har i 2023 hatt som mål med kompetanseheving i beredskap. Beredskapskontakt har deltatt på kurs i regi av Beredskapsetaten i 2023. Kurset består av fire deler og avsluttes i 2024. Målet med kursdeltakelse er å identifisere hendelser som eventuelt må innarbeides i etaten beredskapsplan. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

Gjennom vinteren 2023 gjennomførte vi tiltak om maksimal innetemperatur for å spare strøm.

4.9 Bruk av konsulenter

For regnskapsåret 2023 skal alle konsulentutgifter være ført på artskonto 270. Tallene er basert på rapport OKS203. Kostnader til konsulentbistand har hatt en økning på 2,7 millioner kroner fra 2022.

Av denne økningen gjelder 1,3 millioner kroner konsulentbistand innen IT. Herunder engangsutgifter til oppgradering av Klimaetatens nettsider, og vedlikehold av saksbehandlingssystem for tilskuddsforvaltning.

Øvrig økning er på andre konsulentttjenester. Dette skyldes i hovedsak økt bruk av faglig bistand til utredninger som følge av prosjektet "Energiforsyning i nullutslippsbyen". Her mottok Klimaetaten 2 millioner kroner fra NOE i forbindelse med revidert budsjett.

I tillegg ble det i 2023 gjennomført ny reisevaneundersøkelse til 0,6 mill. kr. Dette var en oppfølging av tilsvarende undersøkelse i 2018 etter avtale mellom Oslo kommune og hovedsammenslutningene.

Klimaetatens forbruk av konsulentttjenester innen kommunikasjonsområdet holder seg på omtrent samme nivå som i 2022, og er godt innenfor verbalvedtaket i revidert budsjett 2021; *Bystyret ber byrådet om å redusere planlagt konsulentbruk i Klimaetaten med totalt 6 mill. over de fire neste årene.*

Tabell 4.9.1 Bruk av ekstern konsulentbistand i kommunens virksomheter - driftsregnskapet

(Sett kryss)

Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?	Ja	X
	Nei	

Tall i mill. kr.

Kategori av kjøp / Type konsulentttjeneste	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
	2022	2023	2022	2023
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,5	1,8
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			0,4	0,4
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr				
Andre konsulentttjenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr			7,5	8,9

5. MILJØ- OG KLIMARAPPORTERING 2023

5.1 Kortfattet omtale av miljø- og klimaarbeidet i egen virksomhet.

Klimaetaten er miljøfyrtårnsertifisert, og ble re-sertifisert i desember 2021. Sertifiseringen innebærer at Klimaetaten blant annet følger følgende prinsipper:

- Har miljøstasjoner for sortering av avfall
- Opprettet miljøpolicy for å sikre mest mulig klima- og miljøvennlig bruk av lokaler og bruk i tjenester i daglig arbeid
- Setter krav om miljøsertifisering som kvalifikasjonskrav ved innkjøp
- Bestiller hovedsakelig offentlig transport
- Rutiner for opplæring av ansatte for grunnleggende HMS arbeid som inkluderer ytre miljø
- Utarbeider årlig klima- og miljørapport
- Årlig setter tydelige mål for å redusere negative effekter på klima og miljø, og forbedrer de positive effektene. Klimaetaten eier ingen kjøretøy eller anleggsmaskiner, og har ikke kantine.

Klimaetaten har hatt fokus på bærekraftig mat og tiltak som reduserer forbruk. Maten som bestilles er alltid vegetarisk, med et vegansk alternativ. I forkant av møter og samlinger som arrangeres i eksterne lokaler er det tett dialog med leverandør for å sikre at de serverer vegetarisk og vegansk mat, og at det ikke benyttes unødvendig engangsemballasje og -produkter.

For å redusere eget forbruk har Klimaetaten innført tiltak som å gjøre Fairphone til standardvalget når medarbeidere trenger nye telefoner. Denne telefonen kan enkelt repareres, noe som vil redusere forbruk av telefoner på sikt. I forbindelse med oppgradering og forbedring av kontorlokalene har Klimaetaten prioritert gjenbruk av eksisterende møbler, og i størst mulig grad gått til innkjøp av brukte møbler der det har vært behov.

Framover ønsker vi å øke mengden vegansk og økologiske mat for å gjøre den enda mer bærekraftig. I tillegg ønsker vi å bruke den gode erfaringen vi har fått ved kjøp av brukte møbler til andre områder også.

5.2 Klimabudsjett

Tabell 5.2 Klimabudsjett

Tiltak og virkemidler i klimabudsjett 2023	Resultatindikator	Mål 2023	Status 31.12. 23	Kommentar til avvik
7: Tilskudd klimavennlige jobbreiser	Antall bedrifter som i 2023 planlegger å legge til rette for klimavennlige jobbreiser	20	19	
11: Redusere transport av masser og avfall	Bidra i arbeid med å sikre arealer til lokal massehåndtering og identifisere tomt til massebehandlingsanlegg, med mål om å øke andelen masser som gjenbrukes.	100%	100%	
13: Tilskuddsordning for ladestasjon til drosjer	Antall drosjesjåfører som får tilsagn til kjøp av ladestasjon til drosje	75	93	I november sendte etaten brev til alle drosjesjåfører med adresse i Oslo og informerte om ordningen. Dette førte til økt søknadsmengde for ordningen.
14: Krav til utslippsfri varelevering på oppdrag for kommunen	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100 %	N/A	Klimaetaten hadde ingen nye kontrakter i 2023 som innebærer transport.
15: Samarbeide med BYM om etablering av lading til varebiler Kommunal tilskuddsordning til ladeinfrastruktur elvarebiler	Prosentandel av nye registreringer av varebiler i Oslo som er elektriske 1)	47 %	42%	Svekkede elbilfordeler, hovedsakelig fjerning av Enovastøtten i mai, har gjort at andelen har vært lavere siste halvår i 2023

Bidra til å fremme nasjonale tilskuddsordninger				
18: Nullutslipp/biogass i busser utover Ruter Tilskuddsordning for lading av buss	Andel nye registrerte busser i Oslo som er nullutslipp eller går på biogass 1)	10%	33,3%	Det er få busser (36 stk) totalt sett, derfor varierer prosentandelen mye i løpet av året og fra år til år.
20: Insentiver for utslippsfri tungtransport i Oslo (Oslo som foregangsby for utslippsfri tungtransport) Legge til rette for etablering av energistasjoner, blant annet i samarbeid med EBY Samarbeide med BYM om etablering av lading til tunge kjøretøy Kommunal tilskuddsordning for hurtigladestasjon for tunge kjøretøy og biogassfyllestasjoner Fremme nasjonal tilskuddsordning for kjøretøy	Prosentandel av nybilsalg/bestandstall av tunge kjøretøy i Oslo som er utslippsfritt/gasskjøretøy 1)	20%	31%*	Dette er kjøretøy over 3,5 tonn, som også inkluderer noen tunge varebiler. Hvis vi ser på lastebiler over 12 tonn, er andelen 23 %. Det er forventet at det er variasjon i andelen i løpet av et år og fra år til år.
22: Tilskuddsordning for mobile ladestasjoner til byggeplass	Antall byggeplasser som mottar tilsagn	7	4	Enova opprettet en nasjonal ordning for mobile ladestasjoner til byggeplasser i mai, og Klimaetaten la derfor ned sin ordning.
25: Tilskuddsordning for utslippsfrie motorredskaper	Antall nye elektriske motorredskaper som blir kjøpt som følge av tilsagn	10	15	Tilskuddsordningen har blitt viktigere for bransjen etter at Enova endret sin ordning for innkjøp av elektriske maskiner. Klimaetaten sin ordning omfatter nå flere maskiner og motorredskaper enn tidligere og er mer populær.

5.3 Rapportering i Miljøfyrårnportalen

Se vedlegg til årsberetningen for Klimaetatens innrapportering for 2023 i Miljøfyrårnportalen.

6 OPPFØLGING AV VERBALVEDTAK OG FLERTALLSMERKNADER

6.1 Utkvittering av bystyrets verbalvedtak og merknader

S1: Det kan i 2023 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 mill. over ordningen «Tilskudd til klima- og energiltak».

Tilsagnsrammen ble økt til 200 mill. kroner i revidert budsjett, jf. bystyresak 24/2023, og på nytt til 270 mill. kroner i bystyresak 396/23. Klimaetaten har i 2023 gitt tilsagn om tilskudd på til sammen 223 millioner kroner.

6.2 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget

Klimaetaten fikk ingen merknader fra Kommunerevisjonen i behandlingen av regnskapet for 2022.

Klimaetaten
Oslo kommune

Telefon: +47 21 80 21 80

Nettside: www.oslo.kommune.no
www.klimaoslo.no